

DIRVA

Nr. 15

Vasaris-February 6, 1963

Cleveland, Ohio

Draugus smarkiau paspaudus

KENNEDY ADMINISTRACIJOS APSISPREN-
DIMAS PRIVERSTI SAVO SĄJUNGININKUS
PRIIMTI WASHINGTONO KARINIUS PLANUS,
SUKĖLĖ NE TIK DE GAULLE MAISTĄ, BET
IR VEDA PRIE NAUJŲ RINKIMŲ KANADOJE,
NEPALANKIOSE JAV NUOTAIKOSE. — DE
GAULLE SAVO RANKOJE TURI AUKSO KO-
ZIRĮ, KURIAM ATSVERTI JAV RUOSIASI DA-
LĮ SAVO STRATEGINIŲ ŽALIAVŲ ATSARGŲ
PARDUOTI SOVIETAMS. — SPAUDIMAS Į
ADENAUERĮ, KURIS NENORI GRIEŽTAI AP-
SISPREŠTI, KURIUO KELIU EITI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidento Kennedy pasiryži-
mas griežčiau elgtis ne su prie-
šais, bet su draugais, sukėlė ne-
mažai šamysio. Tiesa, britai grei-
tai pasidavė, tačiau prancūzai, o
dabar ir kanadiečiai, pasiūšaušė.
Abejais paskutiniaisiais atvejais nu-
monės, švelniaiariant, išsiskyrė
dėl atominių ginklų. Kaip žinia,
de Gaulle nori turėti tokius gink-
lus savo dispozicijoje. Su Kanada
buvo priešingai. Ji nenori turėti
tokių ginklų savo teritorijoje, vil-
damasi, kad tuo atveju sovietai
jos nepuls. 1958 metų susitarimu,
JAV ir Kanada turi bendrai gin-
tis iš šiaurės pusės, iš kur ar-
čiausia sovietų lėktuvams, o da-
bar ir raketom, pasiekti šį konti-
nentą. Tam tikslui yra įrengtos
radaro linijos, sutelktos prieš-
lėktuvinės ir kitokios raketos, nai-
kintuvų eskadrilės. Tačiau kana-
diečiai iki šiol nenorėjo tiems
ginklams (raketom ir lėktuvams)
atominių užtaisų.

Iš Kanados pusės buvo siūlo-
ma tokius užtaisus laikyti Kana-

dos pasienyje, bet JAV teritori-
joje. Savaimė aišku, kad toks pa-
siūlymas laikytinas visai nerim-
tu, nes kiekvienas žino, jog kon-
fliktui kilus nebebus laiko tuos
užtaisus pasiimti. Kai Valstybės
Departamentas, pagaliau netekęs
kantrybės, pereitą savaitę pa-
skelbė tas diskusijas viešumai,
Kanadoje kilo triukšmas, kuris
atrodė privers atsistatydinti kon-
servatorių Diefenbakerio vyriausy-
bę ir paskelbti naujus rinkim-
us. Ministras pirmininkas Die-
fenbakeris kaltina JAV kišantis į
Kanados vidaus reikalus. Tam
pritaria dabar ir daugelis kana-
diečių, nors protas ir logika
jiems turėtų padiktuoti priimti
JAV pasiūlymus.

De Gaulle atsisakius "pasiduoti"
JAV planams gynybos srityje,
Valstybės Departamentas pa-
didino spaudimą ne į Prancūziją,
bet į Vokietiją, skaičiuodamas,
kad Vokietijos atsisakymas pa-
remti de Gaulle "trečiosios jė-
gos" planus, eventualiai Bonnos
Paryžiaus ir Madrido ašį, tįpsis
prancūzas pagaliau turės nu-
sileisti. Pačią Prancūziją Wa-
shingtonas nenori spausti dėl tos
paprastos priežasties, kad Pran-
cūzija šiuo metu turi per bilijoną
dolerių savo valiutos atsargos
fonde ir gali kiekvieno momentu
pareikalauti tuos dolerius pa-
keisti į auksą. Jei ji tai pada-
rytų, visai nekalta aiškindama-
si, kad ji savo dolerių atsargas
nori sumažinti iki Šveicarijos lai-
komos proporcijos, kur dolerių
laikoma ne daugiau 10% viso aukso
ir svetimų valiutų fondo (pran-
cūzai dolerių turi per 30% savo
fondo), aukso bėgimas iš JAV dar
daugiau padidėtų ir Washingtonas
turėtų daug galvosūkio, kad išlai-
kyti dolerio prestižą.

Kalbant apie auksą, tenka pa-
minėti Kennedy administracijos
planą parduoti už auksą kai ku-
rias savo strateginių žaliavų at-
sargas... sovietams! Prezidentas
Kennedy savo metiniame prane-
šime kongresui tarp kitko pa-
reiškė:

"Mes turime turėti strateginių
gėrybių atsargą. Tačiau tai, ką
mes jau įsigijome už 8,5 bilijon-
us dolerių yra daugiau, negu
mums reikia. Todėl vyriausybė

turi būti įgalinta tą perteklių taip
likviduoti, kad nesukeltų netvar-
kos rinkoje."

Reikalas tame, kad vyriausy-
bei įstatymu yra uždrausta stra-
tegines žaliavas, kaip uraną, ko-
baltą, nielį, wolframą ir kit, vi-
so labo 92, -- parduoti raudonie-
siems. Tačiau tas nesukliudė so-
vietų apsiginklavimo. Užtat Ken-
nedy noris apie kovo pradžią pa-
siūlyti kongresui tuos varžtus at-
šaukti, leidžiant dalį tų žaliavų,
kurios yra laikomos 213 sandė-
liuose, parduoti sovietams, bet ne
Raudonajai Kinijai ar Kubai (sic!)
už auksą. Tai yra vadinama "Dis-
posal Program", kuri turėtų už-
trukti kokius 4 ar penkis metus
ir pelnyti kokius 5 bilijonus auk-
so. Tačiau tokiame sumanymui tu-
ri pritarti kongresas ir čia bus
nemažai triukšmo.

Savaimė aišku, kad toji pro-
grama sukelia dar didesnę šam-
sį NATO sąjungos narių tarpe,
nes iki šiol JAV labai ant jų py-
ko už prekybą su sovietais!

Grįžtant prie Valstybės De-
partamento spaudimo į Vokietiją,
tenka pastebėti noras, kad
Bonnos seimas atidėtų Adenau-
erio pasirašyto draugiškumo pak-
to ratifikaciją tolimesniam lai-
kui.

Toji sutartis, tiesą sakant, ne-
turi nieko, kas prieštarautų tra-
dicinei Amerikos politikai. At-
virkščiai, prancūzų-vokiečių san-
tykių pagerėjimas visame taikin-
gai nusiteikusiame pasaulyje yra
sveikintinas. Tačiau šiuo atveju
tos sutarties ratifikavimo (pat-
virtinimo) atidėjimas būtų lyg ir
antais de Gaulle. Greito rati-
fikavimo šalininkai su kancleriu
Adenaueriu priešakyje teigia, kad
tai būtų nereikalingas de Gaulle
įžaidimas, galys pakenkti abiejų
tautų ateities santykiams. Tačiau
kai seimo atstovai slapta me už-
sienio reikalų komisijos posėdy-
je spaudė Adenauerį, kad jis pa-
pasakotų, ką sužinojęs apie toli-
mesnius de Gaulle planus, senis
kancleris pareiškė: "Meine sehr
verehrten Herren, man soll doch
die Schwierigkeiten nicht mit
der Lupe suchen". (Didžiai ger-
biamieji, nereikia ieškoti sun-
kumų su padidintu stiklu). To-
liau Adenaueris pasakojo apie
savo viešnagę pas savo amba-
sadorių Paryžiuje Blankenhorną
ir kad jo 14 metų sūnus mokosi
prancūzų gimnazijoje. "Ir žinot,
ką prancūzai moko 14-ka-me-
čius? Kierkegaardą!" (S.A. Kier-
kegaard, danų teologas ir filoso-
fas, buvo modernios egzistenciali-
zmo filosofijos kūrėjas).

Po dviejų su puse valandų to-
kio pranešimo socialdemokratų
atstovas Mommer pareiškė lau-
kiantiems korespondentams: "Ich
bin genau so schlau wie vorher"
-- (Esu toks pat gudrus kaip pir-
miau, atseit, nieko nesužinojau).
Kiekviena atveju atrodo, kad Aden-

Australijos Krašto Kultūros Tarybos ruošto jaunųjų menininkų koncerto dalyviai iš Adelaidės, Can-
berros, Geelongo, Melbourne ir Sydnėjaus Adelaidės lietuvių namuose. Prieky sėdi jury komisija: Ka-
valiauskas -- Sydnėjaus lietuvių choro dirigentas, Oldham -- pianistė ir Matukas -- smuiklininkas. Dau-
giau nuotraukų iš šio koncerto ir Kultūros Tarybos suvažiavimo 5 psl.

BRAZILIJOSJE NAUJA VYRIAUSYBĖ SU SENA POLITIKA

JURGIS ŠATORIUS,
Dirvos spec. korespondentas
Brazilijoje

Sausio 23 d., vos septyniolikai
dienų praėjus po plebiscito, pre-
zidentas Joao Gualartas sudarė
naują vyriausybę. Tai įvyko daug
greičiau negu kad to laukė ir spė-
liojo vietinės politikos žinovai.
Kodėl? Atsakymas aiškus: visos
Brazilijos politinės partijos buvo
prieš parlamentarinę sistemą, ku-
ri, jų nuomone, buvusi paskutinės
ekonominės krizės priežastimi,
nuvedusios kruzeirą ant bedug-
nės krašto.

Jungtiname Kongreso posėdy-
je, kuriam pirmininkavo senato
pirm. Auro Mouro de Andrade
buvo priimtas plebiscito metu pa-
naukintas "Ato Adicional" ir tuo
aktu buvo užbaigtos parlamenta-
rizmo dienos Brazilijoje. Savo žo-
dyje Sr. Andrade pabrėžė, kad
šis pasikeitimas turės istorinę
reikšmę, nes tai buvo įvykdyta
taikiai kaip to reikalauja konsti-
tucija ir įstatymai. "Nėra abe-
jonės, kad tai iškelia Brazilij-
jos politinį subrendimą," --
sakė Sr. Andrade.

Prieš kabineto sudarymą, kaip
ir kituose demokratiniuose kra-
stuose, yra buvę daug politinių
užkulinių manevrų. Kalbama,
kad buvusiam prezidentui Kubi-
čekui buvo siūloma užs. reikalų
ministerio kėdė. (Past. Kubiček
yra PSD -- socialistų partijos
lyderis; Amoral Peixoto, buv.
PSD pirmininkas), į kabinėtą taip
pat netėjo, nors to visų buvo lau-

Brazilijos parlamento rūmai Rio de Janeiro.

J. Šatoriaus nuotrauka

ta, Sao Paulo valstijos gubernato-
rius Pinto. Šiam žymiam po-
litikui paskutinėmis dienomis
prieš kabineto sudarymą esą bu-
vo siūlytas ž. ūkio ministro pos-
tas, nuo kurio jis atsisakęs.

Naujasis kabinetas susideda iš
keturių PSD atstovų, keturių PTB
(taip vadinamoji darbiečių parti-
ja) narių, trijų nepriklausomų --
karių ir dviejų bepartinių specia-
listų. Atseit, kabineto nedomi-
nuoja nei viena partija. Svarbie-
ji postai kaip finansų ir užs.
reikalų yra patyrusių politikų ran-
kose. Finansų ministras San Tia-
go Dantas netrukus vyks į Wa-
shingtoną; jis tarėsi 1.26 su JAV
ambasadoriumi Gordonu dėl ilgai-
laikės paskolos gavimo iš JAV
vyriausybės. Visos kariškos mi-
nisterijos -- karo, karo laivyno

ir aviacijos yra paliktos senųjų
vadovų rankose t.y. gen. Amauri
Kruel, admiralo Pedro Paulo Su-
zano ir aviacijos gen. Renato
Costa.

Nors ir nėra visiškai tikra,
tačiau iš kabineto sudėties spren-
džiant atrodo, kad Brazilija ir to-
liau tęs palankią sovietams už-
sienio politiką. Šią pažiūrą remia
faktas, kad naujasis užs.
reikalų ministeris yra buvęs ka-
bineto pirmininku ir užs. reika-
lų ministru Hermes Lima. Lau-
kiama, kad ligi vasario pradžios
SSSR pasirašysianti su Brazilija
naują prekybos sutartį. Sovietai
siekia, kad metinis prekybos ba-
lansas tarp abiejų partnerių
siektų 70 milijonų dolerių, vie-
toje dabartinių 40 milijonų. So-
vietai taip pat reikalauja, kad jų
prekybos atstovybės štabas būtų
žymiai padidintas.

Apie būsimąją Brazilijos užs.
reikalų politiką Jorنال do Co-
mercio sausio 25 d. taip rašė:
"Hermes Lima paskyrimas užs.
reikalų ministru neduoda jokios
vilties, kad politikos kryptis
pasikeisianti. Tačiau ši politika,
žvelgiant į pasikeitusią politišką
panoramą, yra visiškai pasenusi.

Šios politikos vairotojai, be-
sistengdami išplėsti Brazilijos
įtaką pasaulyje, nekenčia ir įta-
ria visus užsienio židinius, esančius
vakaruose už geležinės uždaros.
Taip vadinamoji nepriklausomoji
užs. politika ieško tamsesnių
ryšių su neutraliaisiais. Bet ne-
utralumas šiandien traukiasi at-
gal -- Tito grįžo į Kremliaus
globą, o Nehru ieško atramos
Londone ir Washingtono".

Kaip ten bekomentuotų brazy-
lai savo spaudoje apie įvykius
pasikeitimus ir krašto padėtį,
viena yra aišku: dabartinė vyriausy-
bė stengsis stabilizuoti krašto
ekonominę padėtį, nestabdydama
jo industrinės pažangos. Ligi nau-
jo prezidento rinkimų dar liko
18 mėnesių laiko. Jeigu vyriausy-
bė sugebės vesti kraštą ekon-
ominio gerbūvio keliu, tad ji
gali tikėtis visų žmonių para-
mos.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* ATVYKĖ IŠ KUBOS FLORI-
DON pabėgėliai, paklausti ko jie
taip ilgai nebuvo išiešti, atsako
-- mes ir neskubėjome, nes vis
laukėme amerikonus ateinančius...

* GRUPĖ JAV SENATORIŲ,
VADOVAUJAMA MIKE MANS-
FIELD, pasiūlė prezidentui su-
mažinti JAV paramą NATO ap-
ginklavimui ir reikalauti, kad ki-
ti tos gynybos organizacijos na-
riai prisidėtų didesniu savo įna-
šu.

* PRAEITAI METAIS JAV,
PALEIDO Į ERDVĘ 50 SATELI-
TŲ prieš 15 Sov. Sąjungos. Ta-
čiau sutinkama, kad kai kuriose
srityse Sov. Sąjunga yra toliau
pažengusi.

* TARPTAUTINĖS POLITIKOS
STRATEGAI MANO, kad rusai
stengsis išnaudoti de Gaulle po-
litinius vingius vakariečių vieny-
bei ardyti. Tačiau tikimasi, kad
de Gaulle liks ištikimas tampo-
riams ryšiams su Vakarais.

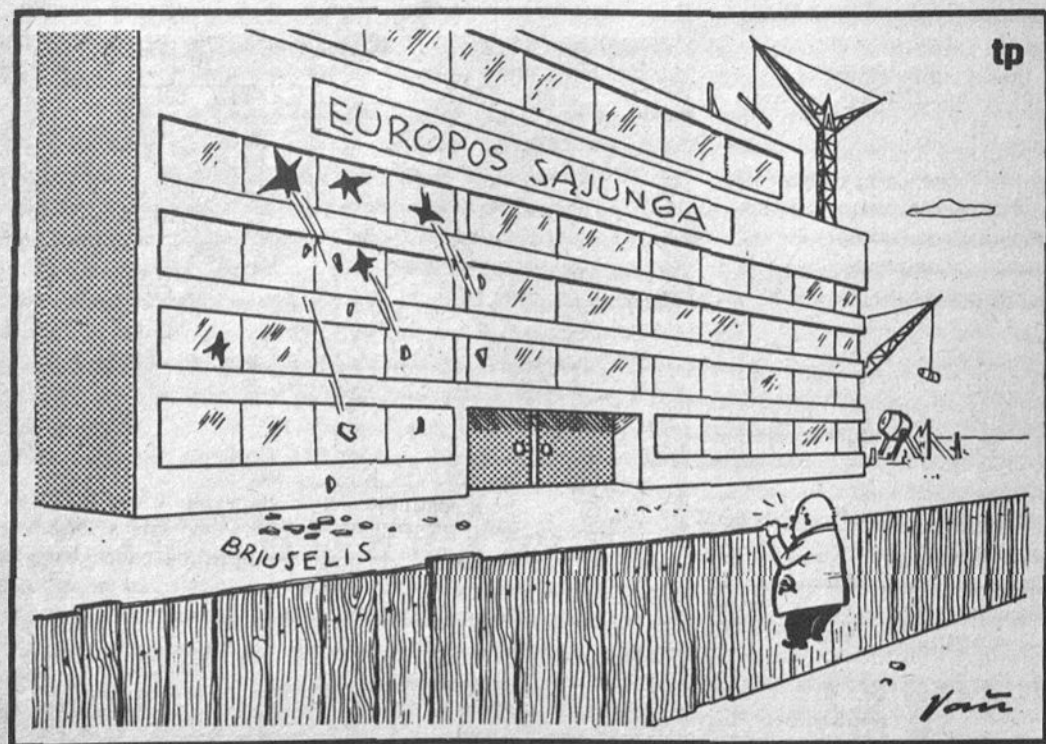
* SEKRETORIUS DEAN RUSK
pareiškė, kad rusų kariniai da-
liniai Kuboje kelia JAV susirū-

pinimą. JAV vyriausybė yra pa-
siuntusi Pietų Amerikos valsty-
bių organizacijai (OAS) notą, ku-
rioje F. Castro sausio 16 d. pa-
sakotoji kalba traktuojama karo
paskelbimu hemisferai.

* MINISTRE STALINGRADO KO-
VŲ DVIDEŠIMTETI, Stalingra-
do nebėra, o yra Volgogradas,
Stalino nebėra, o yra -- Chruš-
čiovas. Kovų "prie Volgos" ap-
rašymuose Stalinas smerkiamas
už jo klaidas, o Chruščiovas ke-
liamas į tų kovų didvyrius.

* JAV PREZIDENTO KEN-
NEDY KONFERENCIJA su Pietų
Amerikos valstybių prezidentais
numatyta kovo mėn. 18 d. San
Jose, Costa Ricos sostinėje.

* NEW YORKE RESPUBLIKO-
NAI KELIA TRIUKŠMĄ ir rodo
didelį nepasitenkinimą gub. Roc-
kefellerio projektu pakelti auto-
mobilių registracijos kainą ma-
žiesiems automobiliams nuo 8 iki
20 dol. Registracijos mokesčio
pakėlimas numatomas ir kitiems
automobiliams -- net iki 45 dol.

-- Sugriūk greičiau! Kodėl tu negriūni?...

BARO IR STANKAITYTĖS VIEŠNAGĖ CLEVELANDE

Iškiliųjų Chicagos dainos meno reprezentantų, Stasio Baro ir Danutės Stankaitytės, viešnagė Clevelande, sudarė reikšmingą mūsų lietuviškos bendruomenės kultūrinį įvykį.

Šitas koncertas lietuvišką visuomenę labai maloniai nuteikė dar ir todėl, kad šio koncerto klausytojų žymią dalį sudarė jaunimas ir tam jaunimui, kuris domisi visomis lietuviškos kultūros apraiškomis, priklauso mūsų visų, "senių", nuoširdi padėka...

Svečiai, Stasys Baras ir Danutė Stankaitytė, patiekė gausią ir sudėtingą programą, kuri su "mažu pavėlavimu", užėmė apie porą valandų laiko. Programa susidėjo su "bisiniais" papildymais iš vienuolikos dainų, septynių operų arijų ir trijų duetų. Nors dainos ir vyravo, bet programos visą svorį sudarė klasišinių operų arijų ir duetų kūriniai, kurių išpildymas iš dainininkų reikalauja ir kruopštaus pasiruošimo ir gilaus įsijautimo. Svečiai davė clevelandiečiams įspūdingą, aukšto meniškumo lygio, dainų bei arijų kūrinį šventę. Pasisekimą liudijo įaudrinti plojimai ir bravisimai, skatinusieji dainininkus dar ir dar kartą grįžti į sceną ir keliomis dainomis papildyti jau ir taip platoką programą...

Koncerto programą pradėjo Stasys Baras. Dainininkui išskirtiną pirmenybę suteikė jo galingos jėgos ir nuostabių grožio skambantis lyriniai dramatiniai balsas. Jeigu pirmosios dvi svetimų kompozitorių Donaudy ir Haendelio dainos klausytojams nepasirodė, ir svetima kalba, praskambėjo palyginamai santūriai, tai sekančiose, mūsų kompozitorių dainose: Stasio Šimkaus -- O augin, augin, Kazimiero Banaičio -- Aš per naktį ir Vair kur nužėglius, -- praskambėjo muzikiniai tobulai, su giliu įsijautimu ir kūrinio nuotaikas. Arijinė dalį Stasys Baras pradėjo Jurgio Karnavičiaus Radvilo Perkūno operos Jonušo daina, o toliau sekė: Verdi -- Aidos, Halevy -- Žydės ir bisui, Puccini -- Toscos arija. Nors ir teigiama, kad menininkui kiekvienas kūrinys esąs

VYTAUTAS BRAZIULIS

tolyliai vertingas, bet įsiklausius į S. Baro dainavimo meną, lengva pastebėti, kad jo balso jėgai pasireikšti galimybės glūdi operų arijose, nors dainininkas tolygiai įspūdingas ir dainose, ypač platesnės ir sudėtingesnės kompozicijos požūriais. Arijinė pirmenybė šiame koncerte neabejotinai priklauso Halevy Žydės operos arijai -- "Rachil, tave dangus man pasiuntė pagaudai", praskambėjusi ir su jaudinančia šiai arijai taip būdinga dramatiškos išgyvenimų įtampa. Su šia arija S. Baras pasireiškė kaip didelio masto, aukšto meniškumo brandumo pasiekęs dainininkas, jautrus išpildomų kūriniių interpretatorius.

Viešnia, Danutė Stankaitytė, dažna Stasio Baro koncertinių iškilų partnerė, jautri ir aukšto vokalinio lygio pasiekusi dainininkė, visur kalusytojų labai mėgiama, šiame koncerte pilnai atskleidė savo balso grožio turtais. Dainininkei gal kiek trūkdė kelionės nuovargis ar šalios žiemos dainininkams nepalankus klimatas, kurio įtaka šiek tiek buvo jaučiama programos pradžioje, bet vėliau jos švelnus, plačios apimties ir tobulai valdomas balsas praskambėjo įspūdingai, klausytojuose palikdama daug nepamirštamų dainos grožio akimirkų. D. Stankaitytė savo solinę programą dalį taip pat pradėjo kompozitorių, -- Schumano ir Strausso -- dviem dainom. Toliau sekė: Čerienės -- Laukas, Račidino -- Ar atminsi, Banaičio -- Savo skambančia daina ir bisui -- Ugniaspalvės aguonėlės. Antroji D. Stankaitytės programos solinė dalis susidėjo iš šių operų arijų: Ponchielli -- La Gioconda, Verdi Aidos -- Ritorna vicitor ir bisui Puccini Toscos arija. Ir D. Stankaitytės vokalinis pajėgumas ryškiau ir pilniau reiškiasi operų arijose. Bent tokį įspūdį rašančiam sudarė pastarasis jos pasirodymas Clevelande.

Svečių koncerto trečiąją programos dalį sudarė operų duetai, nors jie ir nebuvo išskirti-

ni, bet sekė pakaitomis su arijomis. Dainininkai su giliu menu išpildė šiuos duetus: Bizet - Carmen -- Motulė mane siuntė, ir Verdi - Aidos du duetus: iš antro veiksmo, prie žinyčios ir baigminę sceną, iš ketvirtos veiksmo. Dainininkai, atrodo ypatingą dėmesį skiria Verdi Aidos operai, iš tos operos išpildydami net keturis kūrinius -- po vieną ariją ir du duetus. Pomėgis, atrodo, ne arsi-tiktinis. Prisimintina, kad netai senai Chicagos Lietuvių Operos Aidos pastatyme, abu dainininkai dainavo pagrindinius vaidmenis: S. Baras -- Radames, o D. Stankaitytė -- Aidos. Šioms arijoms

bei duetams paruošti yra skyrę daug įtempto darbo valandų, ir kaip sakoma, esą "geriausiai susidainavę"... Ir duetai svečių išpildyme praskambėjo jautriai ir tobulai, gal tik kiek pasigesta subtilesnės balsų darnos, kuri taip būdinga Aidos arijoms bei duetams.

Ir užbaigai, padėkos žodis priklauso Clevelando Ateities Klubo vadovams, kad įjėryžosi suruošti Stasio Baro ir Danutės Stankaitytės koncertą šių metų nepaprastose žiemos sąlygose. Koncertas buvo tikrai įspūdingas ir neužmirštamas, taip sakant -- "sušildęs ir praskaidrinęs" mūsų lietuviškos bendrijos žiemines nuotaikas...

Taigi, nuoširdus ačiū ir Giesmininkams ir rengėjams!

ŠAUNIOS SUKAKTUVĖS WELLANDE

Sukaktuvininkus Konstanciją ir Juozą Blužais su duona ir druska pasitinka E. Gudaitis ir Dalia Blužaitė - Gudaitienė.

M. Pranevičiaus nuotrauka

Sausio 19 d. buvo pagerbti mūsų žymūs visuomenininkai Konstancija ir Juozas Blužai jų 25-ųjų metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių proga. Jų pagerbti susirinko gražus būrys Wellando ir apylinkės lietuvių, o taip pat nemaža jų draugų iš toliau. Blužams buvo įteiktos dovanos, juos pasveikino organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys. Po kalbų sekė vaišės.

Pabaigoje Blužai visus susirinkusius dalyvius užkvietė rytojais dienei pietums.

J. Blužas Lietuvos nepriklausomybės laikais apie 10 metų yra buvęs Skaudvilės apylinkės teisėju, o K. Blužienė mokytoja Tauragės gimnazijoje ir Mokytojų seminarijoje. Pasitraukę vakarų Blužai, kaip ir daugelis tėvynę palikusiųjų, ieškojo kur pastoviau įsikurti. Pasinaudojo Kanados svetingumu, kuri tuo laiku atidarė duris naujesiems emigrantams.

Atblokęti į šį kraštą, Blužai išliko nepasidavę svetimiams vėjams blaškyti. Įgytos tėvynėje profesijos nors ir netarnauja pragyvenimo šaltiniu, bet teikia moralinio patiprinimo ir padeda valti gyvenimą ir priimti jį tokį, koks jis yra. Plati pasaulėžiūra ir jų praktikuojama tolerancija kitų atžvilgiu užtikrina jiems draugus visuose lietuviškosios bendruomenės sluoksniuose, o jų taktas ne kartą pasitaravo raktu į kolonijos darnų gyvenimą. J. ir K. Blužai daug savo laisvų valandų yra paaukoję vietos bendruomenės organizaciniam darbui, nes beveik be pertraukos tai vienas tai kitas eina vienokias ar kitokias pareigas mūsų apylinkės valdyboje.

Patys būdami susipratę lietuviai, Blužai išauklėjo ir savo atžalyną lietuviškoje dvasioje. Jaunieji Blužai -- Gediminas ir Dalia -- nuo pat mažų dienų nepaliovė reikšėsi lietuviškojo jaunimo kultūrinėje veikloje. Gediminas šiuo metu dar tebestudijuoja inžinerijos mokslus Chicagoje, o Dalia, prieš dvejus metus baigusi Mokytojų seminariją, mokytoja Wellande.

J. Blužas kažkada yra išsitaręs:

-- Negali būti, kad aš su savo anūkais nesusikalbėčiau lietuviškai.

Atrodo, kad šis jo noras išsipildys. Jų dukrė Dalia praeitą vasarą iškėjo už jauno veiklaus lietuvių Edvardo Gudaičio. Edvardas, nežiūrint savo jauno amžiaus jau užima atsakingas superintendente pareigas vienoje Construction Co. Niagara Falls.

Baigdamas norėčiau palinkėti Blužams, kad sekančią panašią šeimos šventę jie galėtų švęsti laisvoje Lietuvoje. Tai visų mūsų bendras troškimas.

K. Žukauskas

VIEŠNAGĖS ŽMOGAUS GYVENIMAS

PRANAS NARVYDAS

Mūsų sodžiaus laukugalėj gyvenimo mažas žmogelis Burbulis. Kiti mažas žmogelis Burbulis. Vos galą su galu suvedavo, o Burbulis gyveno palyginti gerai. Laikydavo 2 arklius ir porą gerų karvių ir kitų gyvulių. Buvo darbštus, teisingas ir gana griežtas. Turėjo ketvertą vaikų. Vaikai iš pat mažens buvo pratinami prie darbo. Kad padarytų pragyvenimą, imdavosi visokio darbo. Tai iš kokio nusigyvenusio ūkininko nuomodavo lauko gabalą, tai pirkdavo sodų vaisius ir veždavo į miestą parduoti. Žodžiu sakant, versdavosi viskuo kas galima.

Burbulis buvo nemažo ūgio vyras ir gana stiprus, bet ir keistokas. Jis sugalvodavo tai, kas skirdavo jį iš kitų.

Kartą Burbuliui pasirodė, kad jo arklys turi nusikilusį dantį. Sumanė tą dantį išlyginti. Nusiveda arklį į daržinę, prisiriša, ir pradeda "dantisto" darbą. Arklys nepasiduoda. Arklį su virve parša po balkių, ir pražiodės, su plaktuku ir kalteliu pradėjo dantį lyginti. Arkliui besipurtiant, kaltelis paslydo ir perkirto arklio gerkle. Taip vargšas arklys ir nusišalė, o "dantistas" Burbulis gaudinosi nesugalvojęs geresnio būdo arklių dantims taisyti.

Jau buvo spalio mėnuo, kai Burbulis su vienu sodžiaus ūkininku sudarė sutartį: išnuomoti rėžį alksnynų. Burbulis išrašo alksnynus, pasiims kurį žabų, pavasarį išars žemę ir pasisės linus. Tikėjosi gero uždarbio.

Burbulis su pora arklių ir visa savo šeima visą rudenį, rove, dirbo iki sniegas pradėjo snigti. Pavasarį, vos sniegui nušilus, pradėjo arti ir ko arkliui neužkamavo. Visas išrautas dirvonas pilnas šaknų. Kamavosi, dirbo. Pasėjo linus, ir kai atėjo ruduo ir reikėjo linus rauti, tai vietoje linų didesnė lauko dalis buvo apaugusi alksnių atžalomis. Artimame miestelyje, per kurįėjo plentas, miestelio valdyba nutarė išskasti šulinį įdant per prekymetį būtų žmonėms vandens. Apie tą šulinio kasimą sužinojo Burbulis, ir kitus rangovus nugalėjęs, paėmė darbą.

Pradėjo šulinį kasti. Gana giliai, iki vandens. Darbas sunkus, Burbulis sugalvojo, kaip tą darbą palengvinti. Surado malūno sudulsius girnpušes. Pririšo su virve gerokus kibirus, pripildius žemių ir purvo. Tuo būdu lengvai iškeldavo į viršų. Visi stebėjosi tokiau "išradimu", ir Burbulis tuo didžiavosi. Darbas sparčiai ėjosi pirmyn.

Kartą bedirbant, Burbuliui būnant šulinyje, buvo nepastebėta kad pririštosios girnpušės virvė išdilo, ir leidžiant žemyn ji visu smarkumu nukrito. Buvusieji viršuje židrovai tikrai manė, kad Burbulis bus suplotas. Gal kitą žmogų ir būtų suploję, bet ne Burbulį. Jis, pamatęs girnpušę krentant, prie krašto prisiplojęs, jos kritimą su ranka šonnan pastūmė. Tuo būdu išliko gyvas, tik ranka iš peties buvo išnirusi. Dabar Burbulis pasidarė garsus. visame miestelyje. Pradėjo statyti bažnyčią. Burbulis ėmėsi darbo -- statyti pa-

sieniais stalažius ir laiptus, kuriais buvo nešamos kalkės ir plytos.

Viskas gerai ėjo, pakol nepradėjo varpinės bokšto taisyti. Pasidarė per sunku tiek aukštai lipti. Burbulis sugalvojo naują keltuvą tiesiog į viršų, į varpinę. Viskas gerai sekėsi, bet ir vėl buvo nepastebėta, kad virvė išdilo. Jam būnant apačioje ir rikiuojant, viršuje esąs suriko, kad saugotųsi, ir tuo pat metu visos plytų valktys su trenksmu krito žemyn, o Burbulis tik per plauką išliko gyvas.

Užkliuvęs dėžės kamputis nutraukė švarko rankovę, bet Burbulis nesužeidė.

Žmonės kalbėdavo Burbuliui esant stebukladariu. Burbulis, darbui užsibaigus, grįžo į ūkį. Artinosi žiema. Burbulio du vaikai buvo mokyklinio amžiaus. Galvoja, ar leisti miestelio mokyklą ar namuose mokyti. Pramatė, kad namuose bus pigiau. Surado vadinamą "daraktorių", seną caro Aleksandro laikų puskarininką. Pasisamdė ir parsivežė pas save. Pasidėjo mokslas. Be Burbulio dviejų vaikų pora atėidavo iš sodžiaus. Mokytojas mėgo kareivišką tvarką. Iš ryto visus keturis mokinius sustatydavo eilėn ir jie turėdavo atkalbėti poetus. Po to jau pamokos. Mokydavo lietuviškai skaityti ir rašyti. Tačiau vis sakydavo, kad su lietuvių kalba toli nuneisi. Todėl didesnę pamokų dalį skirdavo rusų kalbai, skaitymui. Aritmetikos nemokydavo. Turbūt, kad ir pats mokytojas to nemokėjo. Porą kartų per savaitę mokydavo ministrantūros. Sakė, išmokę galės mišioms tarnauti.

Burbulio sūnus Tadas ir dukrė Pranė mokslui nebuvo gabūs. Ypač rusų kalba juos kamuodavo.

Blogiausia buvo jaunajam Tadekui. Jis užklūdavo už vieno žodžio, kurio niekaip negalėdavo kaip reikiant išsakyti. Otas žodis buvo: "ptička". Taip lyg būtų užburtas žodis: tarė ptička, tiptička, bet niekaip -- ptička. Ilgai su "ptička" besikamuoja, "daraktorius" ir Burbulis užpyksta. Nutarė nemokšom įkrest 5-8 kirčius diržų, o kaip kada ir rykščius. Burbulienė niekuomet neidavo vaikų užtarti, nežiūrind kaip jų galėdavosi. Mat, žinojo vyro būdą. Matydama, kad vaikams gyvenimas bus nekokas prie tokio auklėjimo, parašė savo seseriai laišką į Ameriką ir paprašė, ar negalėtų Tadekas pas juos nuvykti.

(Bus daugiau)

HEARING AIDS

VISKAS
AUSYJE

\$99.50

Skambinkite MA 1-0440
arba rašykite

ACOUSTICON OF
CLEVELAND
845 Prospect Ave.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Paraginkit savo
pažįstamus užsipre-
numeruoti DIRVĄ

so light, so right, and oh, so refreshing!

enjoy
STROH'S
and taste
what
fire-brewing
does for
beer flavor!

Premium quality always...
popular prices everywhere!

Stroh's
BEER

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVA

THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Redaguoją:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

DAR TIK ŽADA, KAD BUS GERIAU

Išpūdžiai iš Lietuvos gali būti vienoki ar kitoki. Juos galima rašyti, nerašyti. Vieni sakosi juos parašę, bet viešai nespausdinsią, kiti džiaugiasi juos atspausdinę. Bet atrodo, kad tų pavienių vaizdų ir išpūdžių likimas toks pat, kaip ir prisiminimų rašymas -- kiekvienas įvykius ir vaizdus stengiasi parodyti tokius, kokie atitinka rašančiojo tikslams ir reikalavimams. "Vedlung Jurgio ir kepurė" -- sakydavo man Br. Draugelis.

Man gi atrodo, kad, vietoj stengtis mums čia vieni kitus apgaudinėti, patikėkime išpūdžiams patiektiems originaliai iš Lietuvos, neperkoštiesi keliauninkų asmeniškais interesais.

Štai, mažas vaizdelis iš Švyturio, Vilniuje leidžiamo dvisavaitinio žurnalo.

Užvardinimas --

Po to, kai ... bylą išnagrinėjo, buvo nuspręsta...

Iš savęs pridėjime, kad tie daugtaškiai reiškia, jog nebuvo padaryta. Kitaip nebūtų reikėję dėti daug pasakančio užvardinimo ir iškalbingesnio turinio straipsniui, kuriame paduodamas "LTSR" Aukščiausios Tarybos nutarimas, o po to "Valstybės Plano Komisijos vietinio ūkio skyriaus viršininko pavaduotojo" drg. J. Račinsko paaiškinimas, kaip nutarimai yra vykdomi.

O reikalas eina apie "visą eilę negerovių ir trūkumus buitinio aptarnavimo srityje".

Gi "draugas" J. Račinskas, visu savo autoritetu aiškinasi, kad visi trūkumai būsią pašalinti, kai "bus pastatytos stambios šaldytuvų, skalbimo mašinų ir kitų sudėtingų (!!!) prietaisų remonto bei lengvųjų mašinų, motociklų, motorolerių profilaktikos įmonės".

Be to -- "tur būtų, pradžiugins darbo žmones dar viena naujovė: vadinamieji gerų paslaugų biurai. Gavę užsakymą, jie pristatys į namus geležinkelio, autobusų, teatrų spektaklių bilietus, atsiųs žmogų prižiūrėti vaikų, paslaugyti ligonį, atgabens pirkinius ir багаžą į namus".

Kai dėl aprūpinimo kuru (sutvarkius vaikų ir ligonių priežiūrą) J. Račinskas sutinka, kad kaime šis reikalas buvęs visai apleistas. "Todėl dabar nutarta kiekvienam rajone įsteigti kuro kontorą..."

Kiek ta kontora duos kaimui šilumos, kitas reikalas. Bet reikia su tikti su Švyturiu, kad "įgyvendinus visas numatytas priemones, buitinis gyvenimas iš pagrindų pagerės".

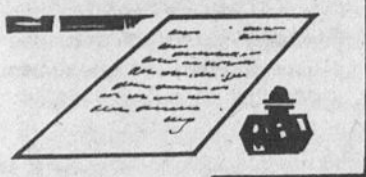
Toje Švyturio "pasakėčioje" daug tiesos -- kai bylą išnagrinėjo... buvo nuspręsta... įsteigti kontorą ir pan.

Bet tiesa lieka viena -- gerieji išpūdžiai kai kuriuose Amerikoje leidžiamuose lietuvių laikraščiuose yra toli prašokę plano komisijos pareigūnus, kurie be jokių skurpulių tvirtina, kad dar tik bus gerai, o mes čia privalome tikėti, kad jau yra gerai.

Štai, šito galvosūkio išsprendimui mums ir reikia didesnio supratimo "trečiojo fronto" filosofijai.

(J.Č.)

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

MEMUARAI AR APYSAKA?

St. Jaras, pagrindinės Dirvoje spausdintas ištraukas iš L. Dovydeno atsiminimų, kurie būsią išleisti anglų kalba, teisingai pastebėjo, kad rašytojų memuaruose kartais yra pavojaus supainioti faktų atpasakojimą su kūrėjų kos vaizduotės padariniais. Tokia pati mintis kilo ir man, ypač susidūrus su pasakojimu, kad Maskvono siųstoji delegacija vežėsi dovanų trims artimiausiems Stalino bendradarbiams: Molotovui, Suslovui ir Chruščiovui.

Chruščiovas tada buvo dar tik naujokas tarp penkiolikos politbiuro narių, atvažinėjęs į posėdžius iš Kijevo, kur buvo jo pagrindinė darbovietė: jis ten buvo Ukrainos mažintojas ir pirmasis respublikinis partijos sekretorius (kaip dabar Sniečkus Vilniuje). Chruščiovo vardas Lietuvoj tada buvo reta kam tegirdėtas. Tad kaip Kaune reikalus tvarkiusieji bolševikai galėjo būti tokie aiškiaregiai ir numatyti dabartinę Chruščiovo reikšmę? O jei ateities tada jie nenumatė, tai kaip jiems atėjo į galvą išskirti Chruščiovą į Kremliaus pirmųjų trejetuką, aplenkiant tikrai artimesnius ir įtakingesnius to meto Stalino bendradarbius, kaip Beriją, Mikojauną, arba net ir viešai mažai tada nežinotą Malenkovą, kuris jau visgi buvo ne paprastas politbiuro narys, o sekretorius partijos organizaciniams reikalams ir jau apie dešimtmetį buvo iš-

buvęs partijos CK organizacinio skyriaus viršininkas ir tuo pačiu metu Stalino asmeninio sekretariato narys. Tad neišvengiamai kyla klausimas, ar tas L. Dovydeno dabar atskleidžiamas išskirtinis Chruščiovo apdovanojimas yra buvęs faktas, ar tai tik dabar susikūrusi literatūrinė fikcija?

Tas kelia abejojimų ir dėl kitų dalykų. Pavyzdžiui, revoliucijos apie Gorkio nužudymą ir kitus Kremliaus užkulius. Dabar tos revoliucijos nebe naujiena, nes apie tai daug ir įvairiai prirašyta Vakarų spaudoje. Bet, kad L. Dovydenui, kuris, anot jo paties teigimų, visą laiką išsisukinėjęs nuo per toli einančių užsiangavimų tojaluose komunistams, toks Meskupas ar kiti partijos užkulisių žinovai be jokio reikalo būtų taip smulkmeniškai viską atidenginėję -- tiesiog nuostabu. Tad ir tų memuarų išleidimo anglų kalba naudingumas pakimba po klausuką. Kaip juos vertinti: ar tai memuarai, ar apysaka?

V. Rastenis
New York

Tik 25 centai...

Lituanus žurnalas yra pagrindinis lietuviškos informacijos šaltinis svetimtaučiams. Gi informacija yra svarbiausias ginklas, kurį šiuo metu galime naudoti kovoję už Lietuvos laisvę. Todėl Lituanus yra visomis išgalėmis

LIETUVIŲ FONDO PINIGINIS VAJUS

Dr. A. RAZMA

ŠIMTAS ATĖJO SU 50.000 DOL.
O KUR KITI TUKSTANČIAI.
IDEALISTŲ?

LF Valdyba spaudoje paskelbė 1962 m. fondo padėtį: įstatai užbaigti tvarkyti, šimtas fondo narių suaukojo 50.000 dol., o priede dar yra pasižadėjusių 30.000 dol. greitu laiku paaukoti, 1962 m. fondo pagrindinio kapitalo pelnas 1200 dol., paskirtas lituanistinio švietimo reikalams.

Taigi, jau šis tas, ir LF vien tiek iš esamo kapitalo gali garantuoti lietuvių kasmet virš dviejų tūkstančių dol. Tai nedidelė, bet jau nuolatinė ir kasmetinė parama lietuviškiems reikalams. Bet čia dar tik LF pradžia, o pradžiai visada reikalinga daugiau laiko ir pasirengimo.

Šių ir kitų metų bėgyje fondas tikrai turėtų padidėti kelis kartus. Ar nebūtų idealu, jeigu iki kitų metų L. Fonde turėtumėm kelis šimtus tūkstančių dolerių pagrindinio kapitalo ir kad tas kapitalas duotų kas met po 10-15 tūkstančių dol. lietuviškiems reikalams? Ar visas lietuviškas veikimas nebūtų planingesnis, gyvybingesnis ir sklandesnis?... O jeigu daugumas lietuvių nedelsdami atiduotų savo auką L. Fondui, tai netolimoje ateityje būtų ir visas milijonas.

LF valdybos nariai visą nuodabio atliekamą laisvą laiką pašvenčia fondo reikalams, kurių yra labai daug. Be to, LF valdyba suteikia visas informacijas ir reikalingą paramą atskiriems nariams ar organizacijoms LF piniginio vajuos klausimais.

LF -- VISŲ LIETUVIŲ FONDAS

50.000 dol. (priede 30.000 dol. tikrai pasižadėjusių) buvo suaukota 100 lietuvių, kurių tarpe randasi gydytojai bei kiti profesionalai, eiliniai darbininkai, kunigai, organizacijos ir didele dalim LB

remtinias.

Lituanus rėmimo reikalu originalų pasiūlymą radau A. Dundzilos straipsnyje sausio 29 d. Drauge. Jis siūlo pakelti mūsų laikraščių prenumeratas dolerių ar pusdolerių, ir šį ekstrą mokėstį skirti į Lituanus išdą.

Manau, kad tai yra išganingas pasiūlymas, todėl jį ir pakartoju Dirvos skaitytojams. Jei šis pasiūlymas būtų priimtas, tai Lituanus leidimas galėtų būti pratomas dešimtmėčius į priekį, ir tokiu būdu lietuviškos informacijos reikalas būtų pastatytas ant tvirtų pagrindų. Tokiu atveju mūsų talentingi akademikai, kurie plėšosi kiekvienais metais, rinkdami šiam žurnalui lėšas, galėtų savo laiką ir energiją paaukoti žurnalo tobulinimui ir naujų skaitytojų ieškojimui svetimtaučių tarpe.

Šią A. Dundzilos mintį aš konkretizučiau, siūlydamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybai kreiptis šiuo reikalu į pagrindinius mūsų laikraščius bei žurnalus. Jei dauguma jų sutiktų, manau, pakaktų ir 25 centais prenumeratas pakelti, kad Lituanus išlaikyti. Gi dėl 25 centų nemanau, kad bet koks padorus prenumeratorius purkštautų.

Tie laikraščiai ir žurnalai, kurie su tokiu pasiūlymu sutiktų, turėtų susilaukti ypatingos paramos iš mūsų visuomenės, pirmoj eilėj akademinių organizacijų.

Romas Kezys
Middle Village, N.Y.

apylinkės. Bet tai tik šimtas LF narių, o kur kiti tūkstančiai idealistų, organizacijų, kurie žada ir gali aukoti. Kodėl delsiama?... Nėra beveik nė vieno profesio-

nėje. L. Fondas turi jau visą eilę gyvų pavyzdžių, kaip pavieniai asmenys, LB apylinkės or organizacijos įsijungę į LF narių skaičių.

Vėliausias ir gal pats ryškiausias pavyzdys yra Rochesterio lietuvių kolonija. Rochesterio LB

Dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas.

nalo, prekybininko, eilinio darbininko, organizacijos ar LB apylinkės, kurie neplanuotų įnešti savo auką į L. Fondą. Bet vis tos žmogiškos silpnybės: neprisiirngimas, delsimas užvilkina greitą LF augimą.

Jeigu norime, kad lietuviškas veikimas būtų gyvybingas, kūrybingas, modernus ir patrauklus mūsų jaunimui, šias mūsų silpnības turime nugalėti ir tuoj pradėti pozityviai veikti. L. Fondas yra mūsų visų reikalas, tad visi į jį įsijunkime, kad ir mažiausia auka -- bet nedelskime, įsijunkime ir tapkime LF nariais. Neleiskime savę užnuodyti neigiamą kritiką, kuri betkokią lietuvišką veiklą ardo ir stabdo.

L. Fondas yra mūsų pačių kūrinys, todėl jis nėra tobulas. LF nariai gali ir galės fondo panaudojimą priderinti prie lietuviškos veiklos reikalavimų.

ORGANIZUOTAS LF VAJUS
KIEKVIENOJE LIETUVIŲ
KOLONIJOJE, PASEKIME
ROCHESTERIO PAVYZDĮ

Kiekvienoje vietovėje, kur yra nors kelios lietuviškos šeimos, turėtų būti prarastas LF piniginis vajuos. Didesnėse lietuvių kolonijose šitas piniginis vajuos turėtų būti prarastas organizuotai, tam tikslui sudarant komitetus iš įvairių visuomeninių grupių veikėjų. Aišku, kur yra LB apylinkės, jų valdybos nariai turi duoti pradžią šiai akcijai. Reikėtų dėti visas pastangas, kad į tokio komiteto sąstatą įeity vietos parapijos klebonai bei kiti kunigai, veiklieji organizacijų vadai bei spaudos žmonės, kurie suteiktų tam vajui tinkamą atgarsį lietuvių spaudoje ir visuome-

jaus komitetas tikisi surinkti fondui apie 15.000 dol. pasižadėjimų. Jie tikisi, kad kiekvienas uždirbąs paprasto darbininko algą pasižadės L. Fondui įmokėti po 100 dol. -- tokių tikisi surasti apie 100. Kadangi ten gyvena keli profesionalai bei prekybininkai, tai iš jų tikisi gauti po 100 dol., kas sudarytų apie keletą tūkstančių. Štai kaip detalai yra išdirbtas planas LF piniginiam vajui. Tai garbė Rochesterio LB Apylinkėi ir jos vadovybei.

Jeigu mes visi paseksime šį puikų Rochesterio pavyzdį, L. Fondas greitu laiku bus lietuviškos veiklos didysis stulpas. Tad visi be išimties prisidėkime prie šio didžiojo stulpo greito pastatymo.

L. Fondo adresas: Lithuanian Foundation c/o Teodoras Blinstrubas, 7243 So. Albany Ave., Chicago 29, Ill. Tel. HE 4-4076.

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 10 D. 2:30 val. Marijos Aukšt. Mokyklos Motinų Klubo susirinkimas mokyklos salėje.

VASARIO 10 D. 3 val. p.p. Nepriklausomybės šventės minėjimas - pobūvis su menine programa B. Pakšto salėje. Rengia Lietuvos Nepriklausomybės Taltaka.

VASARIO 10 D. 4 val. p.p. Lietuviškos muzikos koncertas Jaunimo Centre. Rengėjai Vyresniosios Giedrininkės.

VASARIO 10 D. 5 val. 30 min. Lietuvos Vyčių 50 metų sukakties minėjimo koncertas-vakarienė, Martiniuke restorane (Western ir 95th St.)

VASARIO 15 D. Lietuvos Vyčių šokių vakaras Dariaus-Girėno Posto salėje.

VASARIO 16 D. 6 v.v. Čiurlionio Galerijos atidarymas ir dail. Juozo Mielulio paskaita "Grožis mene" Jaunimo Centre.

VASARIO 16 D. Kan. M. Daukšos 350 m. mirties sukakties minėjimas Jaunimo Centre. Rengia Pedagoginis Lituanistikos Institutas.

VASARIO 17 D. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas ruošiamas Amerikos Lietuvių Tarybos Marijos mokyklos salėje.

VASARIO 23 D. Lietuvių Auditorijos tradicinis šampano balius.

VASARIO 23 D. 3 val. p.p. ALB Gage Parko apylinkės kultūrinė popietė-pobūvis Jaunimo Centre.

J. Janušaičio ir J. Mažeikos moderniosios maisto ir likerų krautuvės Chicagoje PARAMOS naujasis pastatas pradėjęs veikti nuo vasario 6 d. Krautuvės adresas yra 2534 W. 69th St.

V. Juknevičiaus nuotrauka

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

TAUTINIAI ŠOKIAI AUSTRALIJOS LIETUVIŲ MENO DIENOSE ADELAIDĖJE

I II-ą Australijos lietuvių meno šventę, kuri įvyko Adelaidėje pereinamųjų metų pabaigoje, dideliu pasisekimu buvo įjungti ir tautiniai šokiai. Šiam pirmam jungtiniam tautinių šokių pasirodymui savo šokėjų grupes parengė Sydnejus, Geelongas ir Adelaidė.

Laikas ir vieta privertė pirmuosius jungtinius tautinių šokių pasirodymus sujungti su sporto varžybomis didžiausiam Adelaidėje krepšinio stadione (Forestville). Faktiškai, sporto varžybos ir buvo pradėtos tautiniais šokiais. Pradžioje visos trys tautinių šokių grupės, kurias, kaip iš nuotraukų matyti, sudaro išimtinai jaunimas, pasirodė kiekviena atskirai, o vėliau visos trys grupės išbėgo jungtiniais šokiais.

Stipriausia ir kokybiškai didžiausia yra Adelaidės tautinių šokių grupė. Tai yra išimtinis nuopelnas energingai dirbančios tautinių šokių specialistės Bronės Juknevičiūtės - Lapšienės, kuri jau dešimt metų vadovauja Adelaidės tautiniams šokiais. Pirmą tautinių šokių grupę ji pradėjo su Adelaidės savaitgalio mokyklos mokiniais. Kasmet ta grupė buvo plečiama, tobulinama. Nesuskaitomais atvejais jos vadovaujama tautinių šokių grupė populiarino ir populiarina Lietuvos vardą australų tarpe. Pakvietimų šokti australų rengimuose yra daugiau, negu galima patenkinti.

Vietos lietuviams tautinių šokių grupės svarbios dar ir tuo, kad jos apjungia priaugantį jaunimą ir jį pririša prie lietuviškos veiklos; adelaidiškiai savo tautinių šokių grupę laiko puikia lietuviškumo mokykla.

Tautinių šokių šventė (Meno Diena) (o tai irgi ponios B. Lapšienės nuopelnas), atrodo, padės labiau praplėsti tautinių šokių veiklą ir kitose Australi-

jos lietuvių kolonijose. Meno Dienų metu sutarta, kad vadovavimą tautiniams šokiais Australijoje pasiima Adelaidė. Br. Lapšienė, talkininkaujant antrai šios srities specialistei, M. Baronaitei-Greblinienei, paruošė tautiniams šokiais gaidas, paruošė choreografines instrukcijas visoms Australijos lietuvių kolonijoms. Į tas kolonijas, kur trūksta instruktorių, jie bus pasiųsti iš Adelaidės. B. Lapšienė tokių instruktorių jau yra parengusi. Tai Vasiliauskaitė ir savaitgalio mokyklos tautinių šokių grupė. Brazauskaitė. Šios dvi jaunos ir energingos lietuvaitės, yra pamilusios lietuvišką veiklą ir tautinius šokius. Pirmoji moko naujai į tautinių šokių grupę įsijungiančius, antroji

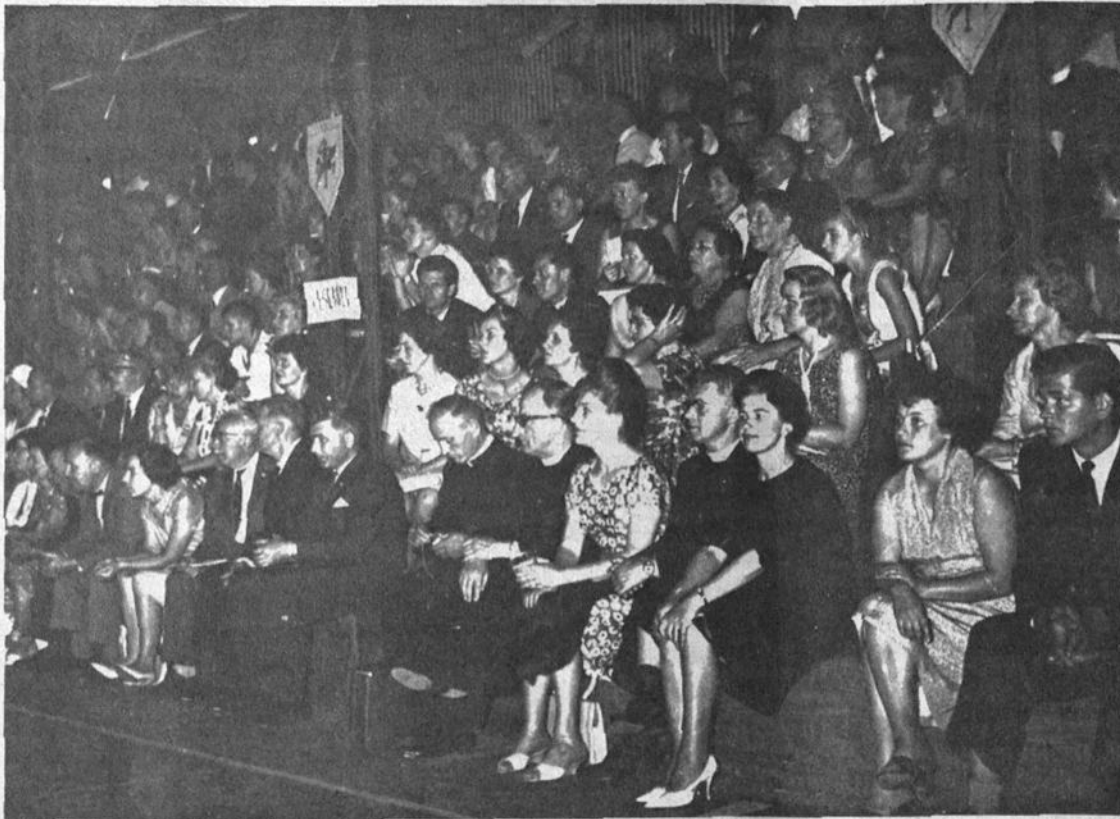
gi dirba kaip tautinių šokių mokytoja Adelaidės savaitgalio mokykloje.

Kaip Adelaidėje išplėsti tautiniai šokiai, galima spręsti iš to fakto, jog čia veikia trys tautinių šokių grupės. Režisavimui grupei vadovauja pati B. Lapšienė, jaunesnei grupei V. Vasiliauskaitė ir savaitgalio mokyklos tautinių šokių grupei Brazauskaitė. Visos jos yra tiesioginė P. Lapšienės priežiūroje ir vykdo jos instrukcijas.

Žiūrėdami į tautinių šokių grupes ne tik kaip į lietuviškumo reprezentantus, bet ir kaip į lietuviškumo skiepinčius jaunimo tarpe, adelaidiškiai didžiuojasi turį gausiausius ir geriausius pa-

Australijos lietuvių tautinių šokių šokėjai, dalyvavę Meno Šventėje Adelaidėje 1962 m. gruodžio 28-31 d. V. Vosylius nuotrauka

Dalis žiūrovų Australijos lietuvių sporto šventėje. Prieky iš kairės sėdi: J. Bachunas, Daukus, kun. Bačinskas, kun. Butkus ir kit.

ruoštas tautinių šokių grupes. Yra pagrindo manyti, kad tautinių šokių populiarinimo akcija, pradėta II-jo Meno Šventėje, bus sėkminga ir duos visokeriopos naudos ne tik Australijos lietuviams atskirai, bet ir visam lietuviškam judėjimui bendrai.

VL. Minvydas

LENKŲ POETAJ LONDONE KALBĖJOSI LIETUVIŠKAI

Pereinamųjų metų lapkričio 21 dienos "Dziennik Polski" (Londone leidžiamas lenkų dienraštis) pranešime apie tenai įvykusį lenkų poetų literatūros vakarą, kuriame vienas iš pagrindinių dalyvių buvo Londone apsilankęs poetas iš Lenkijos, iš Wroclavo (buv. Breslau), Tymoteusz Karpowicz, tarp kita ko pažymėjo, kad: Zygmunt Lawrynowicz (poetas iš Londono) kalbėjosi su T. Karpowiczium (poetu iš Wroslavo) lietuviškai.

Abu, matyt, kilę iš Lietuvos ir po ilgo laiko susitikę, tarėsi geriau pasidalinsia vaikystės atsiminimais iš Lietuvos laikų, kalbėdamiesi lietuviškai, nors ir tarp lenkų ir tolimame svetima-me mieste. Pažymėtina, kad abu dar jauni, nebaigę trečiosios dešimtys, o per tiek laiko nepamiršo lietuvių kalbos.

* JAV KARINĖS VADOVYBĖS SLUGOSNIAI rodo didelį susirūpinimą rusams kas kart labiau apginkluojant Kubą ir stebisi, kiek ilgai prezidentas Kennedy lauks, kad pasakius rusams išsinešdinti.

* RUSAMS PRAKTIŠKAI UŽVALDŽIUS KUBĄ Castro vardas liko tik simboliu.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Adelaidės lietuvių tautinių šokių grupė šoka Gyvatarą sporto šventės atidarymo metu 1962 m. gruodžio 27 d. V. Vosylius nuotrauka

MOKAME

4 ¹/₂ %

metinį dividendą už
visas taupymo są-
skaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenomi karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visus pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

ALĖ RŪTA Kelias į kairę

Dirvos konkurse premijuotasis romanas

(46)

Danguolė atsišlošia savo kėdę ir ilgai tyli. Prieky raitosi dūmai. Jos šypsena paslaptinga, bet nepikta. Aš laikiu. Braukia sieninis laikrodis elektrines minutes; aš laikiu. Norėtusi daugiau kalbėt, pasvajot apie naują planą, tarytum, jį apčiuopiamą pajust... Bet nenoriu išlaškyti sesers minčių. Bijau nelauku prasi-tart. Bijau išsišokti ir sugadinti reikalą.

— Tavo patarimą, Gediminai, labai rimtai priimu. Prisipažinsiu, aš pati kažką panašaus dūmojau. Tu sukonkrečiau mano mintis, iškelėi jas į šviesą. Žinai, įmanoma, labai įmanoma. Be abejo, reiks dar nuga-lėti nemažą kliūčių. Seniai Pušiniai! Marė, pats Antanas... Svarbiausia — Antanas. Jis Dainorynės savi-ninkas, ar dalininkas, bet nenori tokiu prisipažinti.

Aš pagyvėjau:

— O ką, sese! Būtų gerai. Čia darbai darbais. O tenai vėl — fermeriai pinigų neša... Pinigų jie turi, sveikatos stokoja, mirties baimė sukasi aplink se-nius... Galėtų būti ligoninė, poilsio namas, net prie-glauda tokiems, kurių vaikai išsiblaškę po pasaulį, jais nebesirūpina. Jei pinigų nesusitaupe, tai turi geras apdraudas... Tu retkarčiais atvažiuotum, aš atva-

žiuočiau, maitinimu pasirūpinčiau, apšildymu, tvar-ka...

— Palauk, palauk! — staigiai Danguolė ištisia ranką. — Sumanymas geras, bet kas tau sakė, kad tavo pagelba reikalinga?

Aš manau, kad juokauja. Net šypteliu. Lengvai numoju ranka. Reiškia, pritariu jos sąmojui, pokštui. Bet ji kalba:

— Tikrai, Gediminai. Aš nepavydžiu tau sėkmės. Siek, veržkis, kurk biznesus, kombinuok. Jei reiks pa-skolos, galėsiu rekomenduoti... Bet ne Dainorynė!

— Kodėl? — mano didelis klausimas ir didelės akys.

— Labai paprastai. Tu esi tikras miesčionis ir prie fermerių netinki. Tu nepažįsti paprastų žmonių psichologijos. Ir tu per daug susirūpinęs savais reika-lais, kad galėtum įsigyventi į kitų globojimą. O šie privalumai reikalingi sėkmingam Dainorynės būniui. Be to, atsimink, kad Antanas be darbo. Be oficialaus ir reguliariai apmokamo darbo. Mano pareiga jį pir-miausiai aprūpinti.

Aš sutraiskau pirštuose cigaretę. Kraujas užteli man į galvą. Taip turbūt žmonės gauna apopleksijas. Tramdau save, ramiru. Kramtau lūpas. Mėginu net nusijuokti, nusikvatoti. Norisi pasakyti ką nors žiau-raus, užgauti ką, suniekinti. Bet niekas nesiseka. Pra-keikimas! Gal blogą valandą atėjau? Gal netinkamai reikalą išdėsčiau?

— Tai koks tavo atsakymas? — klausiu, tram-dydamas pyktį.

— Toks, Gediminai. Bet aš neužmiršiu gerų pa-

tarimų. Gal jais ir pasinaudosiu.

Aš staigiai atsistoju.

— Arbatos gal išgertum? — klausia ji, lyg nie-kur nieko. Net jos balse girdisi maloni gaidelė, kurią turėdavo mūsų mama.

— Ačiū, nenoriu, — einu į duris.

— Reiškia, sunykai, Gediminai? Taupyk nervus, berneli! Nenorėk, kad, ką tik užmanei, viskas išsipil-dytų. Be to, atsimink: Dainorynė dar ne mano, ir ne-galiu, ką tik noriu, ten daryti.

— Bet galėsi! Aš tą žinau, — atkurtu ir išeinu. Nei labanakt nebeprisakau.

Lauke giliai kvepiu, mėgindamas numalšinti pyk-čio audrą viduj. Sesuo! Tu jai gero norėk, o ji tau spjaus į veidą! E, nėra teisybės visame pasauly.

Pavasario gaivus vėjas perpučia visą. Kvepia ka-žinkokiais žiedais. Ne, Pušiniai gyvena ne taip jau blogame raione. Nesinori sėst į mašiną. Dairausi, lyg ko lūkuriuodamas. Gal Antanas grįš? Kažin, ką jisai sakytų? Reiks kada išsikalbėti. Ne, dar paskutinės vil-ties nepametu. Ir Danguolė gali dar nuomonę pakeisti. Aš nenoriu tikėt, kad prie jų nepavyktų man prisi-plakti. Į Dainorynę.

Dar pastoviu švelniame vėjui. Mintys sukasi. Jau gimsta galvoj nauji planai, naujos kombinacijos. Jeigu sesers nebepalensiu, tai kitur neprazūsiu. Yra atri-šamu mazu. Yra keliu mano dideliems sumanymams. Vistiek, būsiu kada milijonierium!

Užvedu mašiną. Atsidarau langą, kad pavasario vėjas gaivintų. Gyvensiu! Tokie, kaip aš, neprazūva!

(Bus daugiau)

LIETUVIŠKOS ŠIRDIES AMBASADORIUS

Juozas ir Marijona Bachunai Australijoje

Sausio 8 d. žinomas Amerikos lietuvių veikėjas, kultūrininkas J. Bachunas su ponia Marija atskrido lėktuvu iš Adelaidės į Melbourną devynių dienų vizitui. Jų pasitikti aerodromu atvyko ALB Melbourn Apylinkės pirmininkas B. Zabiela, nariai J. Adomavičius ir J. Normantaitė, Lietuvių Namų Tarybos pirmininkas J. Valys, Socialinės Globos Moterų Dr-jos pirmininkė P. Matukevičienė, sporto klubo "Varpas" pirmininkas Bladzevičius su ponia, Melbourno Savaitgalio Mokyklos vedėjas L. Vacbergas, J. Meiliūnas, Vl. Jakutis, A. Krausas, P. Dranginis, Iz. Gestartas ir kt. Pasitinkančiųjų būrelį puošė tautiniai rūbais apsirengusios ponios Žiedienė ir Balčiūnienė bei J. Normantaitė. Jos įteikė viešniai Marijai Bačiūnienėi, Melbourn bendruomenės vardu gėlių puokštę. Aerodrome nusipaveikslavus su brangiais garbiniais svečiais, Matukevičius savo mašina nuvežė svečius į vieną moderniškiausių viešbučių "Southern Cross", čia pažymėtina, kad šio viešbučio kambarių sienas puošia lietuvių dailininkų per 100 paveikslų: Ievos Kubos, H. Šalkausko ir V. Rato. Ir 729 kambarį, kuriame apsigyveno Bachunai puošia dail. H. Šalkausko du paveikslai.

Sausio mėn. 9 d. Lietuvių Namuose įvyko garbingų svečių priėmimas -- vaišės. ALB Melbourn Apylinkės pirmininkas B. Zabiela tinkamu žodžiu pasveikino Krašto Kultūros Tarybos narys A. Krausas pristatė J. Bachuną kaip asmenį, Lietuvių Namų Tarybos pirmininkas J. Valys, kaip namų šeimininkas, pasveikino

A. KRAUSAS

vusį Lietuvos konsulato Harbine sekretorių. Svečias geroką valandėlę pasikalbėjo su ligoniu, paguodė jį, moraliai bei materialiai parėmė jį. Tenka pabrėžti, kad svečias J. Bachunas yra labai jautrus į vargą patekusiems, sergantiems tautiečiams. Prieš penketą metų lankydamsis Canbore, vienam sergančiam ligoniui demonstravo atsivežtą filmą iš lietuvių gyvenimo, kad prablaivius ligonio nuotaiką... Be Vinco Novickio J. Bachunas aplankė

šimo apie lietuvių kultūrinę ir visuomeninę veiklą Amerikoje. Svečiui buvo patiekta daug patiekalų, į kuriuos jis malonėje išsamiai atsakė. Daug kas įdomaus patirta, kas visai nežinota ir spaudon nepatenka.

Sausio mėn. 11 d. lietuviškos dainos mėgėjai išgyveno tikrą dainų šventės nuotaiką. Žymus dainos meno mėgėjų būrys susirinko į Melbourno Lietuvių Namus išklausyti JAV ir Kanados šventėje dainuotų lietuvių dainų, įgrotų 18000 pėdų juoston. Melbourniškiai labai dėkingi svečiui J. Bachunui už tokią didelę pas-

Australijos Krašto Tarybos suvažiavimo Adelaidėje garbės prezidiumas. Sėdi iš kairės: Bruzgas, Linkus, Bitinas, J. Bachunas skaito paskaitą.

Juozas ir Marijonas Bachunų priėmimas Sydnejuje 1962 m. gruodžio 19 d. Bankstowno lietuvių namuose. Kun. P. Butkus kalba vaišių metu. Iš kairės (arti): dr. Mauragis (tolumoje) J. Kedys, Jonaitis, Daukienė, Baužė, Bachunas, inž. Daukus, Bachunienė, kun. P. Butkus, Baužienė ir kt.

Pirmas viešas pasimatymas su lietuviu Bachunui antrą kartą atvykus į Australiją 1962 m. gruodžio 19 d. Dainavos salėje Bankstowne. Nuotraukų iš kairės: R. Venclovas, Mūsų Pastogės redaktorius V. Kazokas, Dainos choro dirigentas K. Kavaliauskas, J. Bachunas ir buvęs Krašto Valdybos pirm. B. Daukus.

E. Karpavičiaus nuotrauka

garbinguosius svečius. Šiame priėmime dalyvavo visų bendruomeninių organizacijų bei institucijų atstovai bei gausus būrys veiklesniųjų bendruomenės narių. Šis priėmimas praėjo pakilioje nuotaikoje, kuri užbaigė svečio J. Bachuno ilgesnis įdomus žodis.

Sausio mėn. 10 d. lydimas A. Krauso aplankė St. Vincents ligoninėje sergantį V. Novickį, bu-

savo bute 168 Nicholson St., East Coburg, sergančią K. Normanienę, buvusią Geelingo Savaitgalio Mokyklos vedėją. Jis ilgėję valandėlę pabuvojo pas ją ir prablaivė ligonės slegiančią nuotaiką.

Vakare pas p. Barkus susirinko būrelis tautiečių vyrų, kur malonios šeimnininkės vaišinami iš klausėme pono J. Bachuno prane-

laugą ir dovaną, nes visi, kas tik norėjo galėjo išklausyti ištiesai vykusią 1961 m. JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės programą. Be jos dar girdėjome lietuvių tautinių šokių Chicagoje šventės reportažą iš 1957 metų. Užbaigai buvo patiekta klausytojams A. Ponchielli operos "Il Li tuani" (Lietuviai) ištrauka (uvertiura). Ji ištiesai jau 1874 m. išvydo rampos šviesą Milano Scaloje. Ši opera parašyta pagal A. Mickevičiaus "Konrado Valenrodo" siužetą ir buvo po keletą kartų pastatyta Italijoje, Rusijoje (Petrapijly) ir Prancūzijoje. 1903 m. Paryžiuje ji buvo pastatyta "Al-donos" vardu. Dėl savo labai sudėtingų ir brangių scenų bei sunkių pastatymų, ši mūsų tautą vaizduojanti opera neišpopuliarėjo. Kompozitorius A. Ponchielli yra autorius ir Džokondos operos. Aparatūrą talkino aptarnauti N. Butkūnas. Užbaigai J. Bachunas kalbėjo apie "Išsiblaškiusius lietuvius pasauly", patiekdamas ir įdomių statistinių davinių iš įvairių lietuvių gyvenimo sričių.

Sausio mėn. 12 d. įvyko p. Bachunams pagerbti pietūs pas ALB Melbourn Apylinkės Valdybos vicepirmininką J. Dudėną. Vakare Lietuvių Namuose įvyko J. Bachuno atsivežtų iš Amerikos filmų demonstravimas. Buvo parodytos trys filmos: 1. Radio pusvalandžių direktoriaus J. Stuko,

kaip amerikiečių prekybinės misijos nario nuvykusio į dabartinę Lietuvą, filmas "Kaunas -- Vilnius", 2. 1950 m. Washingtono Šąskrydis, 3. Krepšinio Olimpijada Kaune 1938. Ypač paskutinią filmą padarė nepaprastą įspūdį žiūrovams. Kai kurie iš jų pamatė save arba savo tėvus bei artimuosius. Filmas garsinis, atskleidžias Nepriklausomos Lietuvos garbingiausią puslapį. Neveniam iš senesnės kartos atstovų sudrėko akys filmas bežiūrint. Neužteko vieno seanso. Teko rodyti filmus du kartu. Lietuvių Namai iki šiol nebuvo matę tiek daug lankytojų. Buvo pilna jų pačiuose namuose ir sode. Jie kartu nesutilpo namuose. Po filmų įvyko ponų J. ir Z. Meiliūnų rezidencijoje pobūvis sode, kurin susirinko gausus būrys svečių. Čia dr. Iz. Kaunas parodė įdomių šviesių paveikslų, kuriuos maloniai aiškino garbingas svečias J. Bachunas. Porą valandų praleista jaukioje nuotaikoje besivaikšinant ir besišnekučiuojant su užjūrio svečiais. Šeimnininkas J. Meiliūnas paskaitė ištrauką iš J. Bachuno pasisakymų pasaulio lietuvių klausimais ir didžiai įvertino jo kelionių tikslus.

Sausio mėn. 13 d. ponai Bachunai vyko aplankyti Geelongo bendruomenės. Juos iš Melbourn lydėjo J. Valys, L. Vacbergas, B. Vanagas ir A. Krausas ir filmų operatorius australas. Vykome dviem mašinomis. Prieš 11 val. pasiekėme ponų Skapinskių rezidenciją, kurion netrukus susirinko visų Geelonge veikiančių organizacijų atstovai. Čia įvyko šaunus užjūrio svečių pagerbimas, su ruoštas darnios Gelongo bendruomenės. Čia nesijautė jokio skirtymosi ir geelongiškiai pasirodė kaip vieninga šeima, gražiai sugyvenanti. Pobūvy dalyvavo visų Geelonge veikiančių organizacijų atstovai, įskaitant ir lietuvių katalikų kapelioną kun. dr. P. Bačišką. Šeimnininkas dr. Skapinskas savo sąmojais ir saulėta nuotaika užkrėtė visus pobūvio dalyvius.

Po pietų Geelongo Lietuvių Namuose buvo parodytos filmos, kurios buvo rodytos ir Melbourn ir patiekto būdingesnės dainos iš 1961 metų Dainų šventės bei tautinių šokių reportažas su operos "Lietuviai" overtiūra. Mylimas svečias J. Bachunas gyvu žodžiu prabilo į Geelongo lietuvius

ir perdavė sveikinimus mūsų ministerio Londone K. Balučio, PLB pirmininko dr. Sungailos bei JAV bendruomenės pirmininko St. Barzduko. Pertraukų metu garbingasis svečias J. Bachunas pasikalbėjo su senais bičiuliais geelongiškiais ir užmezgė naujų pažinčių. Po programos Liet. Namuose ponai Bachunai buvo nuvelyti pas p. Skapinskius, kur dar keletą valandų praleista labai jaukioje nuotaikoje. ALB Geelongo Apylinkės pirmininkas V. Bindokas ir dr. Skapinskas pasakė po žodį svečių garbei, o svečias J. Bachunas atsakė taiklia padėkos žodžiu už taip gražų, tikrai nuotaikingą priėmimą ir atsisveikinimą.

Sausio mėn. 14 d. ponai Bachunai lankėsi privačiai šeimoje. Vakare J. Bachunas lankėsi pas žinomą kultūrininką ir veikėją A. Zubrą. Jis pristatė viskuo besidominčiam užjūrio svečiui melbourniškio jaunimo atstovus. Su jaunimu J. Bachunas praleido keletą valandų. Jaunieji apipylė įvairiais klausimais garbingąjį užjūrio svečią. Pasikalbėjimas buvo be galo gyvas ir jaunimui įdomus. Svečias pažadėjo pagelbėti užmegsti ryšius su jaunimu Amerikoje ir plačiam pasauliui ir nušviest akademiniui jaunimo gyvenimą Amerikoje.

Sausio mėn. 15 d. įvyko ponų Bachunų išleistuvių pobūvis Aneles ir Antano Krausų namuose Maribyrnonge. Dalyvavo apie 60 svečių. Pobūvio metu ALB Melbourn Apylinkės pirmininkas B. Zabiela pasakė atsisveikinimo žodį ir įteikė dovaną dail. A. Vaičiūno grafikos darbų rinkinį su bendruomeninių organizacijų atstovų melbourniškų gausiais parašais. Pobūvio šeimininkas A. Krausas pabrėžė savo žodyje sve-

čią kaip nepaprastą energijos ir saulėto pavyzdžio žmogų dabartinėms ir ateinančioms lietuvių kartoms. J. Valys palinkėjo nepamiršti Australijos lietuvių ir juos atstovauti, kaip išrinktam Australijos lietuvių suvažiavime, Pasaulio Liet. Seime, įvykstančiame Kanadoje. Jautrų atsisveikinimo žodį tarė J. Bachunas. Po jo žodžio visi pobūvio dalyviai atsistojo ir sugiedojo "Ilgiausių Metų!" Meniškoj programos daly ypač pasireiškė Tamošiūnienė, P. Morkūnas, kun. J. Petrauskas, A. Karazijienė, solo dainomis, duetais Tamošiūnienė -- Milvydienė, Baltrušienė -- Milvydienė, Savo vykusiu žydo sveikinimo imitavimu puikiai nuteikė dalyvius A. Milvydas. Daug sudainuota bendrai dainų.

Keturias valandas trukęs pobūvis turėjo baigtis tvirtu ir nuosirdžiu rankos paspaudimu mūsų lietuvių šului ir jo Poniai iš Amerikos.

Sausio mėn. 16 d. susirinkome apie 50 tautiečių išlydėti ponų Bachunų į Essendon aerodromą. Buvo malonu su brangiais svečiais dar valandėlę pabuvoti, nors daugeliui trukdė darbas atvykti atsisveikinti. Nusipaveikslavimas. Priartėjo atsisveikinimo valanda. Paskutinieji rankų paspaudimai atsisveikinant. Esame dėkingi brangiems svečiams mus aplankusiems, pagudusiems, pastiprinusiems viltį į mūsų tautos prisikėlimą.

(Mūsų Pastogė)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Bachunas kalbasi su Ona Karpavičiene ir A. Danta. E. Karpavičiaus nuotrauka

Bachunas su A. Danta, A. Laukaičiu ir J. Kedžiu Banstowno lietuvių namuose.

Australijos Krašto Tarybos suvažiavime. Sėdi iš kairės: J. Bachunas, Kultūros Tarybos pirmininkė T. Reisgienė, Krašto valdybos pirm. B. Daukus, išd. R. Venclova, Mūsų Pastogės redaktorius V. Kazokas, (pasilenkęs) Radzevičius ir Raginis.

HELP WANTED FEMALE

REGISTERED
NURSES
3-11 11-7

Positions available in Medical Surgical Division. Must be Ohio registered or eligible for reciprocity. Starting salary commensurate with experience. Excellent fringe benefits. Shift differential.

Doctor's Hospital

12345 Cedar Road
Cleveland 6, Ohio
SW 5-5000, Ext. 205
(15, 16, 17)

REGISTERED
NURSE
7-3

Position available in Nursery and Obstetrics Division. Must be Ohio registered or eligible for reciprocity. Starting salary commensurate with experience. Excellent fringe benefits.

Doctor's Hospital

12345 Cedar Road
Cleveland 6, Ohio
SW 5-5000, Ext. 205
(15, 16, 17)

PRACTICAL
NURSES
LICENSED

7-3 3-11 11-7

Positions available in Nursing Division. Must be Ohio registered or eligible for reciprocity. Starting salary commensurate with experience. Excellent fringe benefits. Shift differential.

Doctor's Hospital

12345 Cedar Road
Cleveland 6, Ohio
SW 5-5000, Ext. 205
(15, 16, 17)

WAITRESSES
and
COUNTER
WAITRESSES

Due to expansion program. We are in need of many. Full of part time. We will train. Apply in person. Between 2 P. M. & 5 P. M.

HOWART JOHNSON'S
10730 Euclid Ave

Iškilo virš caro priespaudos nauja Aušra.
Atsirado drašulis, prieš žandaros nosį suskambinęs Varpu. Nauju, lietuvišku, laisvės skambesiu.

HELP WANTED FEMALE

BANK
TELLER
Opportunity

We are accepting applications for permanent, full time, positions. Prefer experience, but will train qualified persons, age 21-40; must be personable, high school graduate, have ability to meet the public.

CENTRAL
NATIONAL BANK

Apply Employment Office
MAIN FLOOR LOBBY
123 West Prospect
WORK WHERE IT'S FRIENDLY
(15)

HOUSE FOR SALE

SOUTH EUCLID
NEW
3 & 4-BEDROOM
RANCHES and SPLIT LEVELS
FROM \$19,900

G & G BUILDERS

Days EV 2-0777
Eves.-Weekends EV 2-8437

MAYFIELD HEIGHTS

NEW
3 and 4-BEDROOM
Ranches and Split Levels
from \$21,900

Goldberg Bldrs.

Eves.-Weekends HI 9-5894
Days, EV 2-0040 EV 2-0777

2--LAKEWOOD DOUBLES
NEW LISTINGS

Clifton Blvd., Hilliard Rd.
Both priced at \$22,500
Finished 3rd Floors.

Incomes \$285; - & - \$190.00.
Call Mr. Cadot at
ED. 1-3838 or AC. 1-5983

GEO. H. FREELAND
REALTY
19120 Detroit Ave. ED. 1-3838

USED CARS FOR SALE

HEIGHTS CHOICE TRADE-INS
CAREFULLY SELECTED
FOR
UTMOST IN QUALITY

1960 PONTIAC
Ventura model with the fancy interior; 4-door hard top fully equipped with power steering and brakes. This black beauty is spotlessly clean.
Reasonably Priced \$1795

1960 BUICK
LeSabre 4-door sedan. Platinum finish with red interior; low mileage, fully equipped with power steering and brakes. Showroom condition.
Priced Right \$1675

1961 CHEVROLET
Bel-Air 2-door sedan. Low mileage, very clean throughout, radio, heater, Powerglide. Desert tan finish with W/W tires. Winter Price \$1595 for Quick Sale

OLDSMOBILES
1959-60-61's
"88-98"

Sedans, Coupes, Convertibles. Large selection carefully selected from our many new car trade-ins. Any one of these cars would please the most particular buyer. All are fully equipped; have been serviced for many mechanical-free miles. Wide choice at Winter Prices for quick sale.

1961 PONTIAC
CONVERTIBLE

Beautiful light blue finish, white top, white wall tires; fully equipped with power steering and brakes. The condition reflects the good care by previous owner. Buy now before the season.
Real Value \$1995 ONLY

DOWD

OLDSMOBILE

BETWEEN COVENTRY & SUPERIOR

2900 MAYFIELD

FA 1-9100

MARIJAMPOLĖS RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 100 METŲ SUKAKTIS

Atėjo žmogus, atnešdamas ke-turiems milijonams lietuvių tik-rą lietuvišką bendrinę kalbą.
Paskui juos ilgiausia eilė se-kėj, nešdami kenčiančiai tautai lietuvišką rašytą ir spausdintą žodį, tuo laiku dar draudžiamą ir persekiojamą. Ir budino iš miego didelį ir mažą, turtingą ir praeikėlį.

Kelkite, kelkite, kelkite!.

Kilo tauta. Atsiliepė į tekan-čią Aušrą ir skambantį Varpą. Niekas, net nė galingasis caras, nesugebėjo sustabdyti vis stip-rėjančios laisvės dvasios. Nei trėmimais, nei žudymais, nei areštais, nei kankinimais, [vieno iš tremto vietą stojo dešimtys ki-tų, ir dar labiau liepsnojo lais-vės troškimu. Dalgiais ir šakė-mis ginkluota kaimo rudinė pa-rodė pasauliui, kad galima lai-mėti prieš moderniškai ginkluo-tą ir daug gausingesnę priešą.

Pagaliau, virš Lietuvos krauju aplaistytų laukų aukštai iškilo Baltasis Raitelis. Gedimino pi-lų suplevėsavo trispalvė.

Prie jūros, prie jūros, prie jūros savos...

Nusisplovė lietuviai ant netei-singų prancūzų sprendimų. Ne, nereikia mums svetimų! Mes ir patys mokame gyventi. Geriau už

jus, svetimieji.

Sukilimas. Ir, žtai, laivai Klai-pėdos uoste. Po kokiom jie vėlia-vom? Po lietuviškom, dar tada mažai kam žinomom.

Daug metų prarįjo negailestin-gas laikas. Saujelė dar gyvų by-loja apie tuometinę drąsą ir pa-sišventimą. O, radę amžiną prie-globstį savoje ar svetimoje žė-mėje, yra nutilę ir daugiau nie-kad neprakalbės. Ką jie dirbo ir kalbėjo, mums gali pasakoti tik keli, žemėn patys linkstą, žila-galviai.

Ir pageltę Aušros ir Varpo nu-meriai. Ar kiti slapta išleisti raštai.

Kad didieji žmonės nebūtų už-miršti, o spausdinta medžiaga di-dėtų, Chicagoje sudarytas komi-tetas, ruošti Marijampolės Ry-giškių Jono gimnazijos šimtme-čio minėjimui ir leisti plačiai mo-nografijai. Gegužės ketvirtoji ir penktoji -- dienos, chigagiškiams

ir svečiams atkeliančios vartus tūrinį gyvenimą, raštiją yra mil-žiniškas. Monografijos tikslas ir bus nušviesti, ypač, veiklą atgi-mimo sąjūdžio laiku. Kiekvieno marijampolietio pareiga orga-nizatoriams padėti. Monografijai medžiagos trūksta dar daug. Reikšmingesnių įvykių aprašy-mai, būdingesnės nuotraukos, at-siminimai ir t.t. prašoma siųsti monografijos reikalų vedėjo ad-resu: Vytautas Paulionis, 4407 So. Artesian Ave., Chicago 32, Ill. Tikimasi surinkti net visus nepriklausomybės laikų abiturien-tų sąrašus. Jei pavyktų, jie būtų prjungti prie monografijos.

Apie piniginius reikalus ką ir kalbėti! Komitetas be skolų, ku-rias spėjo pasidaryti svarbes-niems techniškiems reikalams vykdyti, daugiau nieko neturi. Ko-miteto finansų vedėja yra V. La-pienė - Kubiliūtė, 1734 N., 17th Ave., Melrose Park, Illinois. Gal pasiraginkime vienas kitą, komi-tetui padėti ir vienu - antru ža-liuku?

JONAS VAIČIŪNAS

EAGLE STAMPS ADD MORE TO YOUR SAVINGS!

the MAYcos (4) BASEMENT stores

DOWNTOWN — HEIGHTS — PARMATOWN — SOUTHGATE

Sutaupykite 14.64 ar daugiau perkant tuziną, ryšių su menkais

trukumais! Geriausios kokybės

'Stevens Mohawk'
medvilnės perkelio

PAKLODĖS

1.77

Pritaikomos 72x108
ir pavieniai lovai
Jei be trukumų 2.99

81x108 dvigubai lovai pritaikomos.
Jei be trukumų 3.39 1.97
42x31" pagalvės 57 c. viena

Liukusinės geros rūšies žinomų firmų paklodės...
pagamintos tiksliai pritaikymui, ilgą dėvėjimui
ir švelnumui.

Mohawk pastelinės medvilnės perkelio paklodės

Puikiai pagamintos geriausios ko-
kybės perkelinės paklodės malonio-
se žalsvumo ir aqua spalvose.

72x108 jei be trukumų 1.97
81x108 jei be trukumų 2.27
2x38 pagalvės 67c viena

Ypatingo dydžio Mohawk
perkelio žydinčių pievų
spalvų paklodės

Originaliai 3.99 — 7.99

\$3

Pasirinkite: 81x108 lygiu dy-
džiu, 90x120 lygiu, ypatingu
dydžiu pritaikomos. Įvairių
spalvų kombinacijos. Tik mie-
to krautuveje. Pirmos rūšies.

Specialus pirkiny! Spur-
guoti plonų siūlų tipo
antklodės

Jei be trukumų 7.98 - 10.98

\$5

Spurguotai megztos didžiulės
— kiek su trukumais, plonų ar
mažesnių dydžių. Pasirinkimas
baltų ar antikinai baltų. Ypa-
tingos geros rūšies.

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi... Skambinti CHerry 1-3070

BASEMENT DOMESTIC DEPARTMENT... DOWNTOWN, HEIGHTS, PARMATOWN

100% Nylo no gumuoti

KILIMAI

Originaliai
3.44

2.77

KVAD.
YARDAS

LYGIŲ SPALVŲ:

• Avocado • Aukšiniai • Rudi
• Kakaviniai • Mėlyni

ĮVAIRIŲ SPALVŲ:

• Aukšiniai su baltu • Riešutiniai
• Rudi su baltu • Mėlyni su žaliu
• Pilki su baltu • Tamsiai rudi su baltu

12' pločio gumuoti kilimai, kad išvengus pirkimo
papildomų padėklų. Nuo sienos iki sienos ar kam-
bario dydžio kilimai.

Patikrinkite šias žemas kambario dydžio
kilimų kainas!

12x9'	33.24	12x13'6"	49.86
12x10'6"	38.78	12x15'	55.40
12x11'3"	41.55	12x16'6"	60.94
12x12'	44.32	12x18'	66.48

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi...

BASEMENT DRAPERY DEPARTMENT...
THE MAY COMPANY, ALL 4 STORES,
INCLUDING SOUTHGATE

MECHANICS

Must have heavy-duty truck
repair experience, be willing
to work any shift and have
own tools.

WHITE MOTOR
COMPANY

842 E. 79 St.

An equal opportunity
employer

(17)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Sav.-kūrėjo ir karo invalido Aleksandro Mackevičiaus laidotuvių fondas atšaukiamas, šeimai apmokėjus likusias laidotuvių išlaidas. Organizacijoms ir pavieniams asmenims, aukojusiems tam fondui — dėkojame.

LVS Ramovė
Clevelando Sk. Valdyba

Skautiškos iškilmės

Švenčiant šiais metais Lietuvos skautų 45 m. sukaktį, Clevelando Neringos ir Pilėnų turtai turėjo visą eilę rengimų, kuriuos apvainikavo iškilmingos tautų bendros sueigos metu atsilankę skautų ir skautų vadovybės nariai, vyr. skautininkė Oja Zailskienė ir vyr. skautininkas Eug. Vilkas.

Vasario 2 d. Šv. Jurgio parapijos salėje skautų tėvų komiteto suruoštas balius - koncertas praėjo sėkmingai.

Solistas Liudas Stukas, dar bręstantis talentas, klausytojų apvylė ir jo dainos, lydint akomp. Karsokienei, buvo priimtios šiltais. Pranešėjas Balys Auginas vykusiai užpildė sklandžios ir neužtęstos programos protarpus.

Tikimasi, kad gautas pelnas žymiai prisidės prie skautų kelionės į Tautinę stovyklą išlaidų padengimo.

Vasario 3 d. pamaldų metu išsiriškiavę organizacijų vėliavos,

gražus būrys jaunimo skautiškoje uniformose, šventei pritaikytas kelbono kun. B. Ivanausko pamokslas, parapijos choro, vad. muz. Ambrazo, ištisas lietuviškų mišių koncertas, pabaigai visų jausmingai sugiedota Marija, Marija pabrėžė mūsų skautijos krikščioniškosios dvasios pobūdį.

Vasario 3 d. iškilmingoji tuntų sueiga maloniai nutelkė gausiai susirinkusius tėvus ir svečius, skautų ir skautų rikiuotei užpildžius didesnę parapijos salės dalį. Džiugu matyti mažesniųjų skautų ir skautų eiles plečiantis vis nauju prieaugliu.

Clevelando skautės ir skautus sveikino v.s. O. Zailskienė ir v.s. Eug. Vilkas, o taip pat visa eilė organizacijų atstovų. Žodį skautijos dienai įprasminti tarė s. Ald. Augustinavičienė.

Vyr. skautininkas inž. E. Vilkas iškilmingose sueigoje. Greta stovi inž. A. Šenbergas, tunt. s. V. Jokubaitis ir s. V. Kamantas.
V. Plodžinsko nuotrauka

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED

TO \$10,000.00

4¹/₂%

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558

Krautuvės — 431-6339

6901 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

• **Lietuviams Budžiams**
Remti Valdyba š. m. vasario 9 d., 7 val. 30 min. vakaro, Lietuvių salėje rengia BLYNŲ VAKARĄ-BALIŲ.

Jaunimas suvaidins poeto Balio Sruogos Vilniaus pavadinimą: "Giesmė apie Gediminą".

Po vaidinimo vaišės ir šokiai, grojant orkestrui.

Kvietimai gaunami pas p. Sarkauskiene — 1267 Melburn Rd., tel. UL 1-2911, p. Vencienę — 7809 Myron Ave., tel. UT 1-6948 ir dr. Pautienį, tel. ER 1-4168. Kvietimus prašome iš anksto įsigyti ir rezervuoti vietą, nes prie įėjimo, kaip ir pernai, bilietai nebus parduvinėjami.

Skautininkės iškilmingose sueigoje. Iš kairės: Kavaliūnienė, Švarcienė, Mockuvienė, Kižienė, Leknickaitė, Petukauskienė, tuntininkė Balašaitienė, Dunduraitė ir vyr. skautininkė O. Zailskienė.

V. Plodžinsko nuotrauka

Į galą programai kiek per ilgai užsitęsęs, teko girdėti pagrįstų užmetimų. Atrodo, kad vadovai, perkrovę iškilmų programą, neapskaičiavo svečių kantrybės ribų. Tokios šventės proga būtų tikėtis atskirti iškilmingą sueigą, kuri ir taip užima ne mažai laiko, nuo tų priedų, kurie gražiai

būtų įtilpę rimčiau ir kruopščiau paruoštoje akademijoje.

Gausi ir plačiai besišakananti skautų organizacija turi gražų būrį garbių organizatorių ir intelektualų savo vadovybės eilėse. Atrodo, kad rikiuojant jaunųjų skautų eiles, vadovybė pati nespėjo tinkamai išsiriškuoti ir deramai pasirodyti. Bet dar yra laiko pasitaikantiems nelygumams išlyginti. Tebūnie tai ne užmetimu, bet nuodėdžiu skautų tėvų pageidavimu.

Atsiliepkit!

Skautų Tėvų baliuje, Šv. Jurgio parapijos salėje, vasario 2 d. buvo sukeisti juodi moteriški botai.

Atsiliepti tel. PO 1-4087, E. Jakulienė.

DAYTON

• **Daytono, Ohio lietuvių kolonija** Vasario 16 d. iškilmės minės parapijos salėje, Leo St., vasario 17 d., 3 val. po pietų.

Kadangi Lietuvoje mūsų tautiečiai negali minėti tą brangią mums šventę, nes žiaurus okupantas yra uždraudęs, todėl mūsų, svetur gyvenančių lietuvių pareiga prisiminti Vasario 16 d. nepriklausomybės akto paskelbimo reikšmę lietuvių tautai. Dalyvausime kuo skaitlingiausiai visuose minėjimuose ir rengimuose. Taigi, ir Daytono lietuviai, nepamirškite atsilankyti!

J. A. U.

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriams mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

BOSTON

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO
MINĖJIMAS

L.B. Bostono apylinkės valdyba š. m. vasario mėn. 9 d. 7 val. vakare Amerikos Lietuvių Pil. Draugijos salėje ruošia Klaipėdos krašto 40 metų atvadavimo sukties minėjimą. Kalbės Mažosios Lietuvos visuomenės veikėjas Jonas Stiklorius iš Philadelphijos, Pa. Meninę dalį išpildys sol. Povilavičius ir studentiškas jaunimas. Akomponiatorius muz. J. Gaidelis. Vėliau bendra kavutė.

Tą dieną ruoštas inž. Miklovo pranešimas apie padėtį Lietuvoje neįvyks, nes dėl susidėjusių aplinkybių pranešėjas negali atvykti.

Prašome Bostono ir apylinkės lietuvių skaitlingai dalyvauti šiame Klaipėdos krašto atvadavimo minėjime.

VASARIO 16 D. MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, kuris įvyks vasario mėn. 17 d. 2 val. p.p. aukštesniosios mokyklos salėje, Thomas Park, So. Bostone, pakviestas dalyvauti sen. Kennedy. Pagrindiniu kalbėtoju bus inž. J. Jurkūnas iš Chicago. Meninę programą dalį išpildys Bostono mišrus choras, vad. muz. J. Gaidelio ir tautinių šokių ansamblis, vad. O. Ivaškieš. Vėliavų pagerbimo iškilmės atliks Dariaus ir Girėno Veteranų postas.

A.L. Tarybos nariai lankysis pas gubernatorių ir prašys, kaip kasmet yra daroma, kad vasario 16 d. paskelbtų Lietuviių dieną, taip pat bus amerikiečių spaudai įteikta speciali medžiaga apie Lietuvą ir jos vargus.

Visi lietuviai yra prašomi šiame minėjime dalyvauti, o taip pat duosniai aukoti Lietuvos vadavimo reikalams.

* STASYS LOZORAITIS, JR., diplomatinio šefo sūnus, lankėsi Bostone ir čia aplankė savo šeimoms bičiulius p. Santvarus. (p.m.)

RE 1-9470

PRIVALO PARDUOTI!!!

3 miegamų mūrinis bungalov, rūšys, papildomas šeimai kambarys, 1/2 garažo.

DETROIT

Vasario mėn. 10 d. (sekmadienį) 4 val. p.p. dr. Vinco Misiulio namuose, 12154 Cloverlawn, Detroit, Mich., telef. WE 4-2295 įvyks Detroito žurnalistų susirinkimas.

Susirinkimo dienotvarkėje bus paskaita "Baimė ir drąsa lietuviškoje periodikoje" -- skaitys Aleksandras Astašaitis -- Algimantas, savikritika -- referuos Alfonsas Nakas ir einamieji reikalai.

Susirinkime kviečiami dalyvauti visi Detroito žurnalistai su šeimomis.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

**5¹/₄% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS**

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

**KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS**

**ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

KAS IR KUR?

• Solistė G. Vasiliauskiė, šį rudenį iš Australijos atvyks koncertuoti į JAV. Ją čia globos J. ir M. Bachunai.

• Lapšiai, gyveną Adelaidėje, Pietų Australijos vyriausybės yra pakviesti vasario 20 d. į Royal Garden Party, kuriam dalyvaus Anglijos karalienė Elzbieta su princu Pilypu. Ta proga Adelaidės lietuvių jaunimas pagerbime pademonstruos lietuvių tautinius šokius.

• Melbourne Lietuvių Dainos Sambūrys ketina iš Australijos atvykti koncertuoti į JAV.

• Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas įvyks New Yorke Town Hall salėje kovo 31 d., 2 v. p. pietų.

PREMIJOS

Lietuvių Rašytojų Draugijos premija už geriausią 1962 m. laisvame pasaulyje pasirodžiusią knygą buvo paskirta dr. Jonui Griniui už dramą "Gulbės giesmė".

Premijai skirti komisija: P. Gaučys, V. Ramonas, St.

Laucius, St. Tamulaitis, Alb. Valentinas.

"Ateitis" žurnalo premija atiteko — studentų ir vyresniųjų (dar jokių knygų neišleidusių) kategorijoje — už novelę Margiui Matulioniui — 200 dol. Danutei Brazytei-Bindokienei — 100 dol. už poeziją (toje kategorijoje) 100 dol. atiteko Daliai Kolbaitei ir 75 dol. Putnamo seselei M. Jurgitai.

Moksleiviams už prozą 100 dol. premiją gavo Teresė Pautienutė, o 75 dol. — Domas Sakadolskis. Už literat. straipsnį 150 dol. — Kestutis Skrupskelis ir 75 dol. — Lilė Tumosaitė.

Premijos buvo įteiktos "Ateities" suruoštame literatūros ir muzikos vakare, Jaunimo Centre, vasario 2 d.

AMERIKOS LIETUVIŲ BALSŲ RADIO KLUBO VALDYBA Detroito, įvertindama Dirvos pataravimus klubui, per J. Rekašių prisuntė 10 dol. auką.

Taip pat su 5 dol. auka dėkoja Dirvai Chicago Skautininkų Ramovės vardu Sofija Jelionienė.

Dirvos vadovybės vardu organizacijoms, suprantančioms ir įvertinančioms spaudos reikšmę dėkojame.

CHICAGO

• L. T. Akad. Sambūris Chicagoje vasario mėn. 23 d., B. Pakšto svetainėje, 2801 W. 38 gt. rengia tradicinį Užgavėnių blynų balių. Svečiai bus vaišinami balių šeiminkinių gamintais užkandžiais ir užgavėnių blynais bei kava be atskiro mokesčio. Šokių muziką patieks B. Pakšto orkestras. Veiks gėrimų bufetas. Staliukai galima užsisakyti iki vasario 21 d. pas fil. J. Žemaitį — 7056 So. Campbell Ave. (įėjimas iš 71 g-vės) nuo 7-9 val. vakaro, telef. HE 6-2231.

Įėjimas 4 dol., studentams 3 dol.

Pradžią 8 val. vakaro. Kolegos neolithuanai ir L. T. Akad. Sambūrio nariai su bičiuliais kviečiami į šį pobūvį atsilankyti. (15-21)

• Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Chicago Skyrius, š. m. vasario mėn. 16 d., 7 val. vakare, Lietuvių Auditorijoje (Didžiojoje salėje), 3133 S. Halsted St. rengia užgavėnių blynų ir kaulių balių.

Blynus keps prityrusios šeiminkės. Prie blynų priedai pagal asmens skonį. k. t. spurgučiai, rūgšti grietinė, obuolienė, uogienė ir kiti skanėstai.

Trys įdomiausios kaukės gaus prizus-dovanas. Veiks vakaro nuotakai pritaikintas bufetas, su šaltais ir karštais gėrimais. Užsigerdžiavimui vilnietiški sumuštiniai.

Šokiams gros gera muzika. Šokėjus apibers konfeti. Serpenti juostelės stipriai apjuos šokančias poras. Veiks skrajojantis paštas.

Traukiant burtus kiekvienas galės išbandyti savo laimę.

V. K. L. S-gos Chicago Skyrius kviečia visus Chicago ir apylinkių lietuvius į šį balių atsilankyti. Smagiai ir linksmai užsigaivėti. Prašoma kuo daugiau atvykti su kaukėmis. Su pilnai apsirengusia kauke įėjimas veltui.

V. K. L. S-gos Chicago Skyrius

ALVUDAS ŠVĖS VASARIO 16

Alvudas ruošia vaikų pavyzdinį vasario 16-os minėjimą Chicagoje Gage parko salėje 2411 W. 55 St., (55-tos ir Western kampas), sekmadienį, vasario 17 d. 2 val. p.p.

Programa, kurią išpildys vaikai, sekanti:

1. Oficialioji dalis.
2. Meninis pasirodymas: vaikų teatro vaidinimas, tautiniai šokiai, dainos, kanklės, deklamacijos.

3. Alvudo rašinėlių konkurso -- Kodėl aš turiu kalbėti lietuviškai -- dalyvavusių vaikų įvertinimas dovanėlėmis.

4. Pilnutinės sveikatos: proto bei žmoniškumo darnos lietuviuose pasireiškę pavyzdžiai.

5. Visų vaikų meninių sugebėjimų laisvi pasireiškimai.

6. Lietuvių dailininkų: M.K. Čiurlionio, K. Šimonio ir A. Žmuidzinavičiaus kūrinių reprodukcijų paroda.

7. Laimės šulinys. Pedagoginė spauda.

8. Užkandinė: lietuviški valgiai ir bealkoholiniai gėrimai (gira, midus, arbata). Bufeto pelnas skiriamas pavyzdinių vaikų namų statybai.

Alvudas visus kviečia minėjime dalyvauti.

PHILADELPHIA

• VASARIO 16 DIENOS minėjimas, rengiamas Philadelphia lietuviškųjų organizacijų sudaryto komiteto, įvyks vasario 17 dieną, sekmadienį, trečią valandą po pietų, Lietuvių Muzikalinėje Salėje (Lithuanian Music Hall) 2715 East Allegheny Ave., Philadelphia 34, Pa.

Programoje pagrindinę kalbą pasakys viešnia iš Baltimorės,

Mergaičių kvartetas išpildęs meninę programą J. Daumanto Partizanų knygos pristatyme Chicagoje sausio 27 d. Šios "Partizanų" antrosios laidos per porą mėnesių parduota virš 1,000 egz. P. Petručio nuotrauka

Susitikom su Daumanto Partizaniais

Sausio 27 d. Chicago skendo sniege ir šaltyje. Bet keista, kad rytą per 10 val. pamaldas Jėzuitų koplyčioje negalėjai rasti ne tik vietos atsistėti, bet ir stačių žmonių buvo prisigrūdę ligi pat durų. Tą šaltą žiemos rytą Chicago lietuviai taip gausiai suvažiavo į Jėzuitų koplyčią pasimelsti už Lietuvos partizanus, už jų žygių mūsų literatūroje įamžintoją J. Daumantą.

Gilus ir įspūdingas buvo kun. Vaišnio, SJ pamokslas, kur jis kalbėjo apie partizanų kovų teisėtumą pagal tarptautinės teisės nuostatus. Kai teisėtos valdžios Lietuvoje nebuvo, o kraštą valdė okupantai, partizanai buvo teisėtos valdžios funkcijų tęsėjai, legalūs krašto šeiminkai. Kadangi tada Lietuvoje viešpatavo karo stovis, jų dažni karo teismai taip pat buvo teisėti. Pamokslininkas pareiškė viltį, kad iš partizanų tarpo ilgainiui gali būti paskelbtas net ir šventasis.

Mūsų žymaus tenoro Stasio Baro momentui pritaikytos solo giesmės, susijungusios su ką tik nuskambėjusio prasmingo pamokslu žodžiais, paliko gilias ir jaudinančias akimirkas šitam dvasinio susikaupimo ir susijungimo su Lietuvos rezistencija pusvalandį.

Po pietų B. Pakšto salėje įvyko "Partizanų" knygos pristatymas visuomenei. Savo turiniu šis knygos pristatymas virto partizanų pagerbimo akademija.

Momentui -- knygos pristatymui neieškota pirmaeilų žvaigždžių ir prabangių patalpų. Pasiaklauta kuklumu, kaip kad kuklūs buvo partizanų bunkeriai ir Lietuvos ūkininkų sodybos, kurios glaudė tautos laisvės kovotojus. Bet žmonių suplaukė tiek, kiek šios žventės rengėjai -- LF Bičiuliai -- nelaukė. Tai žinia, kad tautos didvyriai, prieš 10 metų baigę istorijoje retai kur atskartojančius laisvės žygius, nors

daktarė Elena Armonienė, o meninę dalį išpildys svečiai iš Elizabeth, N.J. -- baritonas Liūdas Stukas, kontra-altas Carol Bowen ir deklamatorė Irena Vėblaitienė. Philadelphia miesto ir apylinkių lietuviškoji visuomenė kviečiama šiame minėjime gausiai dalyvauti.

pareiga, bet privilegija. Mokyt. D. Velička išskėlė tai, kad J. Daumanto "Partizaniai" turi būti įtraukti į aukšt. lituanistinių mokyklų kursą ir kad "Partizanų" prisiminimas turi būti skiriamas jaunimo širdyse.

Akt. K. Oželis perdavė gyvą ištrauką iš partizanų karo mokyklos Kazlų Rūdos miškuose 1947 m. vasarą, o akt. A. Kėžėlienė -- J. Daumanto pirmąją dieną su partizaniais, 1946 metais.

Br. Jančio vedamas mergaičių kvartetas padainavo partizanų ir lietuvių kompozitorių dainų, o buv. J. Daumanto klasės draugas baritonas Br. Jančys -- solo. Užbaigiamąjį žodį tarė dr. K. Ambrozaitis, į Laisvę Fondo pirmininkas, kuris išleido J. Daumanto "Partizanų" antrąją papildytą laidą.

VI. R.

NEW YORK

Minės Vasario 16

45 metų Nepriklausomybės paskelbimo sukakčiai atžymėti New Yorko Korp! Neo-Lithuania šaukia bendrą filisterių, seniorų, jauniorų ir jų šeimos narių suėgą, kuri įvyks š. m. vasario 16 d., 7:30 v. v. Atletų Klube. Fil. Antanas Diržys skaitys paskaita tema: "Tauta ir tautinė ištikimybė". Korporantai atvyksta su spalvomis. Korporantų šeimos nariai ir Korp! draugai maloniai prašomi atsilankyti.

Valdyba

NEW JERSEY LIETUVIAI SKELBIA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 45 M. SUKAKTIES IŠKILMINGĄ SAVAITĘ.

SAVAITĘ PRADEDA SU IŠKILMINGU MINĖJIMU

SEKMADIENĮ, vasario 10 d., 2 v. p. p. Robert Treat Hotel, Park Place, Newark, N. J.

Programoje: Invokacija, pirmininko sveikinimai. Kalbės: Hon. Hugh J. Adonizio, Newarko miesto majoras; Hon. Peter W. Rodino, Kongresmanas; Hon. George M. Wallhauser, JAV Kongresmanas; inž. Juozas Miklovas, neseniai iš Lietuvos atvykęs, praneš apie dabartinę gyvenimo padėtį Lietuvoje.

Meninė dalis: Solistė Irena Stankūnaitė; Rūtos ansamblis. Vėliavas pagerbs Amerikos liet. veteranai.

Rengėjai: N. J. Lietuvių Taryba.

Įėjimas nemokamas.

Tęsim savaitę su antra dalimi -- linksmesnė minėjimo dalis įvyksta: šeštadienį, vasario 16 d., 7:30 v. v. Šv. Jurgio Draugijos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.

Programa: Trumpa kalba ir meninė dalis. Užkandžiai nemokamai. Šokiai.

Rengėjai: Newarko Vyčių 29 Kuopa ir N. Y., N. J. Vyčių apskritis.

Įėjimo auka \$1.50.

Baigiame savaitę su iškilmingom pamaldom už Lietuvą, sekmadienį, vasario 17 d., 10:30 val. ryto, Šv. Trejybės bažnyčioje, Newark, N. J.

LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ S-GA, LIETUVIŲ REZISTENCINĖ SANTARVĖ IR LIETUVIŲ TAUTINIS SĄJODIS MALONIAI KVICIA JUS DALYVAUTI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS

45 METŲ MINĖJIMO PROGA LNT-LNF BIČIULIŲ SUEJIME Š. M. VASARIO MĖN. 10 D., 3 VAL P. P. B. PAKŠTO SALĖJE, 2801 W. 38 ST., CHICAGO.

Lietuvos valstybės šventei paminėti žodį tars advokatas JULIUS SMETONA, iš Clevelando ir įvyks trumpa meninė programa. Po to seks bičiuliškas pobūvis, grojant B. Pakšto orkestrui ir vaišinantis mūsų ponių -- talkininkų pagamintais užkandžiais.

Apie dalyvaujančių asmenų skaičių (bus rezervuota atskiri staliukai) maloniai prašome pranešti iki š. m. vasario mėn. 8 d. A. Siliūnui, tel. PR 8-0149 nuo 7 iki 9 val. vak. kasdien.

Auka 4 doleriai.

Lietuvos Nepriklausomybės Talka, Chicagoje

Korp. Neo-Lithuania Vyr. Valdybos

Pirmininkui

Kol. VACLOVUI MAŽEIKAI

ir šeimai jų mielai motinai ir uošvei mirus

tikrai nuoširdžią užuojautą reiškia

Korp. Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

Filisteriui

inž. VACLOVUI MAŽEIKAI

ir jo šeimai, brangiai motinai Lietuvoje mirus, širdingiausią užuojautą reiškia

Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris

Brangiems prieteliams

VACIUI ir IRENAI MAŽEIKAMS,

ir šeimai, jų brangiai motinai ir uošvei Lietuvoje mirus, drauge liūdėdami nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Valerija ir Mečys Šimkus

EUGENIJUI-ALGIUI VALŪNUI

tragiškai žuvus, jo tėvelius GENOVAITĘ ir PETRĄ VALŪNUS ir brolių LAIMUTĮ, liūdesio valandėje giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Vincentas ir Aleksandra Gruzdziai